Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 463 | ՈՒՐԲԱԹ 19 ՅՈՒԼԻՍ 1885 | (Ն. Տ.) 31 ՅՈՒԼԻՍ 1885 | 19 ՇԷՎՎԱԼ 1302

40 ՓԱՐԱ.

[illegible]

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դուրուշ · երկու անգամի համար 2 դուրուշ է · աւելի անգամներու համար գինը սակարկութեամբ կ'ըլլայ ։
Նամակ կամ որ և իցէ գրուածք [illegible] ղրկել
«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
Ղալաթիա, Նորատունկեան խան ։
غلطه‌ده نورادونكيان خانده (ارولك) غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY,
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պօլսոյ	համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով տարեկան				»	240
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով վեցամսեայ			»	»	120
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Գաւառ ղրկուած լրագրաց նամակի ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է ։
Խմբագրութեան ղրկուած [illegible] և նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր ։

Ծանուցմունք կ'ընդունուին
ԻՍԹԷՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 18 ՅՈՒԼԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

Լորտ Սալիսպըրիի նախարարութիւնն, յիշխանութիւն անցնելէն ի վեր առաջին անգամ լինելով, հասկցաւ թէ որչափ դժուար բան է երկիրը կառավարել իրեն դէմ ունենալով Երեսփոխանական ժողովոյ մեծամասնութիւն մը ։ Հեռագիրն անցեալ օր մեզ ծանոյց պահպանողական նախարարութեան մէկ պարտութիւնն ։ Աւասիկ այս դէպքի բացատրութիւնը ։ —

Պ. Կլատսդոնի քուէարկել տուած Ընտրական Օրէնքին մէջ յօդուած մը կար, Պահպանողականաց պահանջմամբ գրուած, որ կը տրամադրէր թէ ամեն գաւառացի ընտրող որ թաղային բժիշկէն ձրի խնամք կ'ընդունի, այսինքն իւր հիւանդութեան ծախքը չի կրնար հոգալ, պարտի զրկուիլ ընտրական իրաւունքէ, իբրեւ ոչ-անկախ մարդ ։ Գործաւոր դասուց Երեսփոխան Պ. Ճէս Քոլլինկս, ծրագիր մը ներկայեցնելով, կը պահանջէր այս տրամադրութեան բարձումը ։ Պ. Քոլլինկս և համախոհք կը յիշեցնէին թէ քաղաքացիք կրնան ձրի հիւանդանոց մը մտնել առանց այդպիսի զրկում մը կրելու ։ Ցոյց կուտային թէ հանրային առողջութիւնը կը վտանգէր եթէ ընտրող մը քաղաքական իրաւունքը պահելու համար զինք և իւր ընտանիք բժիշկին խնամքներէն զրկել հարկ տեսնէր ։ Կը հաստատէին թէ բիւրաւոր նոր ընտրողք յանգէտս պիտի զրկուէին քաղաքական իրաւունքէ, և իբրեւ օրինակ կը յիշէին թէ, Ընտրական Օրէնքին քուէարկումէն ի վեր, ինչ ինչ գաւառակներու մէջ, Պահպանողականք բժշկական ձրի խնամքներ կը շռայլէին գիւղացւոց, առանց անոնց ազդարարելու այս փոյթեռանդն բարեգործութեան քաղաքական հետեւանքը ։

Պահպանողական Նախարարութիւնն, Արմատականաց ձեռքէն մեծ զէնք մը կորզելու համար, իւրացուց Պ. Քոլլինկսի ծրագիրն, և Լորտ Սալիսպըրիի եղբօրորդին Պ. Պէլֆուռ՝ Առեւտրական Նախարարը՝ ներկայեց կառավարական ծրագիր մը, որ գործաւորաց Երեսփոխանին առաջարկութենէն աւելի յառաջ երթալով, կը տրամադրէր ո՛չ թէ առժամանակեայ այլ միայն կերպիւ ջնջել զայն յօդուած որով բժշկական ձրի խնամոց ընդունելութիւնն անհաշտ կը հռչակուէր ընտրողական իրաւանց կիրառութեան ։ Ազատամիտներ կային, Պահպանողականներ ալ կային, որք հակառակ էին Պ. Քոլլինկսի բարեփոխման ընդունելութեան ։ Քաղաքական անտեսութեան սկզբանց յոյժ խղճահար ազատամիտք ոմանք գիտել կուտային թէ ձրիապէս բժշկական խնամք ստացող գաւառացիները զրկել ընտրողութենէ՝ անոնց խթան մը կը լինէր վիճակի կատարեալ անկախութիւն ձեռք բերելու, և թէ ընտրողութեան սկզբունքն էր վիճակի անկախութիւն ։ Գաւառացի հաւասար Պահպանողականք ոմանք նմանապէս դժգոհ էին Պ. Քոլլինկսի բարեփոխումէն. զի հաշտ աչօք չէին տեսներ գաւառացի ստորին դասուց պատկանեալ ընտրողաց թուոյն աճումը ։

Մինչ այս մինչ այն, Պ. Պէլֆուռ, որ յանձն առած էր Պ. Քոլլինկսի գաղափարն ընդունել տալ ժողովոյն, պահպանողական յետաչրջում մ'ընելով, ընտրողական իրաւանց չվնասող բժշկական օգնութիւնն սահմանեց ա՛յնպիսի եղանակաւ մը որ Պ. Քոլլինկսի գաղափարը ջուրը կը ձգէր ։ Նախարարին կարծեօք, բժշկական պարզ խորհրդակցութիւն մը և դեղագործներուն վճարուած դեղերը ձրի ստացող մարդը կրնար ընտրող լինել, բայց եթէ ո՛ և է սննդարար նիւթ ձրի ստանար միանգամայն, կ'կորսնցնէր ընտրողութենէ ։ Պ. Քոլլինկս գիտել տուաւ թէ նախարարութիւնը մէկ ձեռքով ետ կ'առնուր միւս ձեռքով տուածը ։ Ըստ Պ. Քոլլինկսի բացատրութեան, «բժշկական օգնութիւն» ըսելով պէտք է հասկնալ ինչ որ բժիշկը կրնայ հրամայել կամ յանձնարարել ։ Ապա թէ ոչ, միթէ անտեղի կամ անօգուտ չպիտի լինէր օրէնք մը, որուն համեմատ եթէ բժիշկն ուժի պէտք ունեցող հիւանդի մը թունդոյ գինի տար՝ հիւանդն ընտրող պիտի մնար մինչ, բայց եթէ քիչ մը քօնեաք տար, որովհետեւ քօնեաքը ճշդիւ դեղ մը չէ, պիտի զրկուէր ընտրողութենէ ։ Պ. Պէլֆուռ պնդեց դեղօրէից և սննդարար նիւթոց տարբերութեան վրայ, և սակայն ժողովը, կարեւորութիւն չտալով այս նրբութեանց, 139ի դէմ 180 քուէով իրաւունք տուաւ Պ. Քոլլինկսի ։ Նախարարութիւնն անմիջապէս յայտարարեց թէ ներկայացեալ ծրագրոյն տէրը չէ այլ եւս, քանի որ այնպիսի ծանր փոփոխում մը կը մտնէր անոր մէջ. բայց Ազատականք իրենք վերստանձնեցին ծրագիրն, և շարունակեցին վիճաբանութիւնը ։

Պահպանողական Նախարարութիւնը, վստահութեան խնդիր յարուցած չլինելով, ստիպուեցաւ համակերպիլ ժողովոյն որոշման, և թող տուաւ որ երրորդ ընթերցմամբ քուէարկուի ծրագիրը Պ. Քոլլինկսի առաջարկած ձեւով ։ Բայց երկիւղ կայ թէ Լորտերու ժողովը պիտի մերժէ կամ ամբողջ ծրագիրն և կամ Պ. Քոլլինկսի բացատրութիւնը պարունակող յօդուածն ։ Այս պարագայիս մէջ, նորէն վէճ մը կը ծագի ընդ մէջ երկուց ժողովոց, որոյ ելքը չի կրնար գուշակուիլ ճշդիւ ։

Հռոմ, 25 յուլիս. Լէֆիկրօ կը ծանուցանէ թէ Լոնտոնի և Հռոմի դահլիճք նոր բանակցութիւններ բացած են Սուաքինի խնդրոյն վրայ ։ Լորտ Սալիսպըրիի կարծիքն այն է եղեր թէ Անգլիա պարտի վերադարձնել զՄասուա ։

—Լոնտոն, 27 յուլիս. Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ, Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Պ. Պուրք կը ծանուցանէ թէ Անգլիա խոստացած է օգնութիւն հասցնելու համար Քասալայի պաշտպան եգիպտական զօրախմբին ։

—Լոնտոն, 28 յուլիս. Անգլիա կը ստիպէ իտալական և հաբէշական կառավարութիւնները օգնութիւն հասցնելու Քասալայի ։

—Եգիպտական նոր փոխառութեան համար գինը պիտի լինի 100 ին 95 1/2 ։ (Այսինքն՝ 100 ոսկինոց թուղթ մը պիտի տրուի 95 1/2 ոսկի վճարողին ։ Օսմ. շատ փոխառութիւնք այս գնէ շատ վար գնով հանուած են ի հրապարակ ։)

—Թագուհին Ծնրակապի ամենամեծ պատուանշանն և Արքայական Բարձրութեան տիտղոսը տուաւ իւր նոր փեսին Պաթէնպէրկի Հէնրի Իշխանին ։

—Անգլիոյ Թագուհւոյն երիցագոյն դուստրն և նորա ամուսին Գերմանիոյ Գահաժառանգ Իշխանն, որք մինչ պարսաւած էին Պէատրիս Իշխանուհւոյն ամուսնութիւնը Պաթէնպէրկի Իշխանին հետ, առարկելով թէ Իշխանն ոչ-ազնուական հասարակ կնոջ մը զաւակն էր, — ներկայացուցիչ չղրկեցին Վիքթորիա Թագուհւոյն կրտսերագոյն աղջկան ամուսնութեան հանդիսին, որ անցեալ հինգշաբթի տեղի ունեցաւ Ուայթ կղզւոյն մէջ արքայավայել շքով ։

—Զանզիպարի առջեւ խարսխեալ անգլիական նաւախումբն, որ Գերմանիոյ դիմադրելու յոյսեր կը ներշնչէր Զանզիպարի դժբախտ Սուլթանին, ետ կանչուեր է ։ Պերլինի լրագիրք զայս կը համարին փորձ մը թէ Սալիսպըրիի Մարքիզը փափաքող է լաւ յարաբերութիւններ տածելու Գերմանիոյ հետ ։ Գերմանք արդար կը համարեն որ Անգլիա, — որուն Գերմանիա ամեն թոյլտուութիւն ըրաւ աշխարհին տարածութեամբ հողեր գրաւելու Արեւմտեան Ափրիկէի մէջ, — իւր կարգին Գերմանիոյ կատարեալ ազատութիւն տայ Արեւելեան Ափրիկէի մէջ ։ — Ահա քաղաքակիրթ ազգեր, որք իրարու կը վաճառեն ամբողջ ժողովուրդներ և երկիրներ որք իրենցը չեն ։ Ոչխարի հօտերէ աւելի գէշ վիճակ մ'ունին անշուշտ այս խեղճ ափրիկեցի ժողովուրդք ։

ՂԱՐԱՏԱՂ. Ցէթինէէ կը հեռագրուի յուլիս 28 թուով թէ Նիքիտա Իշխանն օգոստ. ամսոյ մէջ Սոֆիա պիտի երթայ յայցելութիւն Պուլկարիոյ Իշխանին, և Կ. Պոլսէ պիտի անցնի ։

ԱՌՆԱՎՈՒՏՔ. Վերին Ալպանիոյ ցեղերն հանդարտ կենալու կամք չունին ։ Պելկրատէ կը հեռագրուի յուլիս 28 թուով թէ Առնաւուտներու հրոսախումբք ամսոյս 18ին Նովի Պազարի մօտ սերպական Զլադինօդուք գիւղին վրայ յարձակեր են, և քանի մը տուներ կողոպտելով, բնակիչներն ալ սրէ անցուցեր են ։ —Յիշել արժան է սակայն թէ Պելկրատէ եկած հեռագիրք, ի մասին Ալպանիոյ գործոց, ընդհանրապէս անարժան են վստահութեան ։

ԿԱՅՍԵՐՔ. Պետերսպուրկէ կը ծանուցանէ թէ, Ձարն և Ձարուհին ամառն ամսոյ մէջ ի Քիեւ գտնուելուն առթիւ, աւստրիական հողին վրայ ի մօտոյ տեսակցութիւն մը տեղի պիտի ունենայ ի մէջ Ալեքսանդր Գ. Կայսեր և Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր ։ Բայց ճիշդ տեղին ու թուականը չեն որոշուած դեռ ։

—Ֆրանց Եօզէֆ Կայսրն և Կայսրուհին օգոստ. 7ին Վիլհէլմ Կայսեր այցելութիւն պիտի տան ի Կաշթէյն ։

ՍԵՐՊԻԱ. Սերպիոյ գահուն թեկնածու և Ղարատաղի Իշխանին փեսայ Քարաճորճեւիչ Իշխանին ազգական ընտանիք մը Հունգարիոյ Դիմէար քաղաքն երթալ ուզելով, սերպ ոստիկանութիւնն այդ ընտանեաց թոյլ չըտուաւ անցնիլ հունգարական սահմանագլուխն ։ Ոստիկանութեան այս տնօրինութիւն կը վերագրուի վերջին օրերս պտըտող զրոյցներուն, որոց նայելով Սերպիոյ Արմատականք յոյժ սաստիկ յուզում մը յառաջ կը բերեն եղեր երկրին մէջ, Քարաճորճեւիչ Իշխանը Սերպիոյ գահը բարձրացնելու նպատակաւ ։

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ. Ռուսական Սվէթ լրագիրը կ'զրուցէ Բալդիրոֆ անուն Քօզաք հարիւրապետի մը մահն, որ 53 մարդոց գլուխն անցած, կ'ուզէր վերջերս շարժում մը յարուցանել ի Մակեդոնիա, բայց մինչ Սգրէմնիճայի մօտ Վարտար գետէն կ'անցնէր, պաշարեցաւ 4,000 Թուրքերէ, և սպանուեցաւ երբ կը փորձէր Օսմանեանց հօծ կարգերը ճեղքելով անցնիլ փախչիլ ։ Իբր 200 Թուրքեր կորեր են այս արիւնալից ճակատամարտի մէջ ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Զայրոյթ պատճառած է ոստիկանութեան յախուռն ընթացքն ի Ֆրանքֆորդ, ուր, ինչպէս պատմեցինք անցեալ օր, Ընկերվարականի մը թաղման առթիւ համախմբեալ բազմութիւնք ցրուելու համար ոստիկանութիւնք զէնք գործածած էր ։ Ֆրանքֆորդի ոստիկանապետը ծանուցում մը հրատարակեց, որով կ'ըսէ թէ զէնք քաշելու հրաման եղաւ ոստիկանութեան երբ ամբոխը չուզեց ունկն դնել ցրուելու համար տրուած երրեակ ազդարարութեան ։ Ոստիկանապետը կը յարէ սակայն թէ քննութիւն մը պիտի կատարի, ստուգելու համար թէ ոստիկաններուն սուր գործածելն հարկաւոր կամ արդարանալի՞ էր ։ Այս յայտարարութիւն խոստովանութիւն մ'է ուրեմն թէ ոստիկանապետն ինք ևս տարակոյս ունի իւր ստորադասներուն արարքին օրինաւորութեան ու պատշաճութեան վրայ ։ Լրագիրք ոմանք կը պատմեն թէ ցրուելու համար ժողովրդեան տրուած երեք պատուէրք այնպէս արագօրէն իրարու ետեւէ տրուած էին, որ ժողովուրդը ժամանակ չէր ունեցած ոստիկանութեան հրամանաց հնազանդելու, երբ ոստիկանութիւնք բազմութեան վրայ ինկաւ, զարնելով ու ջախջախելով կոյր խստութեամբ մը որ չէր խնայեր մինչեւ իսկ կանանց ու տղայոց ։

—Միջազգային հեռագրական ժողով մը պիտի գումարի քիչ օրէն ի Պերլին, հեռագրաց վրայ զանազան խնդիրներ կարգադրելու, մանաւանդ ի նկատ առնլու Գերմանիոյ առաջարկն՝ եւրոպական տէրութեանց միջեւ փոխանակեալ հեռագրաց համար փոքր և չափաւոր սակագին մը որոշելու մասին ։ Ներկայ գրութեամբ շատ մը խոշոր հակասութիւնք և անհաւասարութիւնք տեղի կ'ունենան ։ Օրինակի համար, Հռոմէ ի Ֆրանսական սահմանագլուխ հեռագրոյ մը գինն է բառին 5 սանդիմ, և սահմանագլխէն ի Բարիզ՝ 5 սանդիմ եւս ։ Բայց Հռոմէ ի Բարիզ հեռագիր մը՝ բառին 18 կամ 20 սանդիմով կը քաշուի, փոխանակ 10ի ։ Սորա հետեւանքն մին այն է որ, իտալական գլխաւոր լրագիրք գործակալներ ունին սահմանագլխին մերձ Մօտան ֆրանսական քաղաքին մէջ, որք կը ստանան Բարիզէ յիշեալ լրագրաց ուղղեալ հեռագրերն, ապա կ'անցնին սահմանագլուխն, և իտալական հողին վրայ կը հեռագրեն ի Հռոմ, այսպէս բառին 8էն 10 սանդիմի խնայութիւն մ'ընելով ։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. Ի Թէհրան և ի Պերլին միայն դեսպանութեանց հաստատման համար Պարսկաստանի և Գերմանիոյ միջեւ բացուած բանակցութիւնք գերմանական լրագրաց կողմէ կը վերագրուին Վեհ. Շահին հոգածութեան, որ զօրաւոր պաշտպան մը կ'ուզէ գտնել ։ Թէհրանի կառավարութիւնն, Անգլիոյ և Ռուսիոյ մրցակցութիւններէն ձանձրացած և համոզուած թէ Ֆրանսա անկարող է ո՛ և է օգնութիւն մատուցանել իրեն, աչքերը կը դարձունէ դէպ ի Պերլին, և Շահն հովանաւորութիւն կը փնտռէ Երկաթեայ Նախարարապետին ամենազօր բազկաց ներքեւ ։ Պարսկաստանի վախն այն է թէ Ռուսիա կրնայ գրաւել զԽորասան, և այսպէս Շահին երկիրն երկու կողմերէ պաշարել ։ Բայց Պիզմարք Իշխանը դեսպանութիւն մը հաստատեց ի Թէհրան, և այս կը նկատուի հաւաստիք մը գերմանական պաշտպանութեան ։ Աֆղանեան սահմանաց վրայ պատերազմի ծագման դէմ այսպէս նոր երաշխաւորութիւն մը գոյացած է, քանի որ այդպիսի պատերազմ մը պիտի վտանգէր Պարսկաստանի չէզոքութիւնը, զոր Գերմանիա կ'ուզէ պաշտպանել ։ Եւրոպիոյ Դիկտատորն այսպէս Դիկտատոր լինել կը թուի նաեւ յԱսիա. բայց Ասիոյ մէջ իւր Դիկտատորութիւն խաղաղութեան պահպանման նպաստաւոր կերպիւ կ'ըսկսի, և այս իրողութիւն ուրախառիթ է անշուշտ ։ Բայց իւր պաշտպանութեան փոխարէն Պիզմարք Իշխանն, — որ երբեք ձրի բարիք չըներ, — Պարսկաստանէն կը պահանջէ դիւրութիւններ տալ Գերմանաց վաճառականական յարաբերութեանց աճման Պարսկաստանի հետ ։

ԶՕՐԱՎԱՐ ԿՐԱՆԴի ընտանիքը խեղճ չը պիտի մնայ ։ Թէև զօրավարն իւր բոլոր հարստութիւն կորսնցուց իւր տղուն սնանկութեամբ, բայց, ինչպէս կը յիշեն ընթերցողք, գիրք մը հեղինակեց Քաղաքային Պատերազմին վրայ, որոյ հեղինակութեան իրաւունքն իբրեւ միակ ժառանգութիւն կը թողու իւր ընտանեաց ։ Բայց ի՜նչ ժառանգութիւն. — Կրանդ զօրավարն, իւր ընտանիքը թշուառութեան մատնուած չտեսնելու համար, [illegible] ցաւերէն [illegible] և իւր հիւանդ կացութեան չնայելով, առաջ տարաւ և աւարտեց իւր երկհատոր աշխատութիւնն ։ Գրավաճառք արդէն 200,000 օրինակի համար ստորագրութիւն ստացած են, որով, ըստ պայմանագրութեան, 300,000 տոլար հեղինակի իրաւունք կը ստանայ Տիկին Կրանդ ։ Բայց ստորագրութիւնք կը շարունակեն, և կը հաշուի թէ Տիկինն 500,000 տոլար պիտի ընդունի, որ կ'ընէ ճշդիւ 100 հազար անգլ. ոսկի, կամ 110,000 օսմ. ոսկի ։ Արհամարհելի ժառանգութիւն մը չէ այս, երբ մանաւանդ մտածուի թէ հիւանդի մը հայթայթած հարստութիւնն է ։ Բժիշկները կ'ըսեն թէ զօրավարին հոգածութիւնը մեռնելէ առաջ աւարտելու իւր գիրքը, և զայն աւարտելով զգացած գոհունակութեան զգացումը շատ նպաստած էին իւր կենաց վերջին մասն երկարելու ։

—Գերմանական լրագիրք առանց բացառութեան երկար յօդուածներ կը նուիրեն Կրանդ զօրավարի յիշատակին, որոյ ռազմագիտական մեծ տաղանդներն յոյժ կը գովաբանեն ։ Եւրոպական ամեն մայրաքաղաքաց լրագիրք նմանապէս գովեստիւք կը խօսին ։

ՌՈՒՍԻԱ. Ռուսական բոլոր զօրաց մէջ 30,000 սպայք կը գտնուին այժմ, անոնցմէ 5,000 հոգիք տակաւին շատ երիտասարդ են, և կը ձգտին զինուորական բարձր կրթութիւն ստանալ, մեծամեծ պաշտօններու հասնելու համար ։ Սոյն 5,000էն 500ն իւրաքանչիւր տարի քննութիւն կուտայ գլխաւոր Ակադեմիային մէջ ։

—Տիֆլիսէ յուլիս 12/24 թուով կը հեռագրեն Բեդրպաուրկի լրագրաց թէ յառաջիկայ սեպտեմբեր ամսոյն մէջ զօրապետ Պաւել պիտի գնայ ուսումնասիրել պարսիկ-աֆղանական սահմանագիծը ։

—Ռուս լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Աւստրիոյ հպատակները պատուէր ստացած են անյապաղ դուրս երթալ Պրուսիոյ սահմաններէն ։ Արտաքսուողներու մէջ կան 4000 Հրեաներ ։

—Ռուսքի Կուրիէր կը գրէ. «Վիէննայի պետական շրջաններու մէջ կը կարծեն թէ Լորտ Սալիսպըրիի ճառը գէշ տպաւորութիւն ըրաւ ի Բեդրպաուրկ. բայց բնաւ չեն կարծեր որ այս պատճառաւ բանակցութիւնք կրնան ընդհատուիլ, և կը յուսան թէ ի վերջոյ խաղաղասիրական համաձայնութիւն մը պիտի կայանայ երկուց տէրութեանց միջեւ ։»

ԼՈՐՏ ՍԱԼԻՍՊԸՐԻ. Թայմզ իւր մէկ վերջին թուով կը հրատարակէ հայկական նամակ մ'ուղղեալ առ Նախարարապետն, և Ն. Վսեմութեան պատասխանը, վերաբերմամբ առաջին նպաստաւոր առթիւ վերաքննման Պերլինի Դաշնագրով և Կիպրոսի Պայմանագրով հաստատեալ խնդրոց, որք անտես չէ առնուեր ։ Թայմզ իւր կողմէ ո՛ և է բացատրութիւն չի տար այս թղթակցութեան վրայ ։

—= 107 =—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԸ.

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱԿԱՆ ԱԼՊՔ

—Ցաւ ունիմ, սիրելի՛ բարեկամ, թէ ոչ եւս ձի ունիմ, պատասխանեց Բախանէլ ոտքն ազատելով ձիուն ասպանդակներէն ։

—Ի՜նչ, ձեր ձին...

—Մեռաւ, շանթահար, Միւլրատիի ձիուն պէս ։

Կլէնարվան, Ջօն Մանկլս, Ռօպըրթ քննեցին կենդանին ։ Բախանէլ չէր սխալած, ձին յանկարծամահ եղած էր ։

—Զարմանալի բան է այս, ըսաւ Ջօն Մանկլս ։

—Յոյժ զարմանալի, արդարեւ մրմռաց հազարապետն ։

Այս նոր դէպք մտահոգութիւն պատճառեց Լորտ Կլէնարվանի ։ Չէր կրնար նոր ձիեր գնել այն անապատին մէջ ։ Եթէ համաճարակ հիւանդութենէ մը ջարդուէին, ի՞նչպէս պիտի շարունակէր ուղեւորութիւնն ։

Արդ, օրն իրիկուն չեղած, «համաճարակ հիւանդութիւն» բառն արդարանալ սկսաւ ։ Երրորդ ձի մը, որ Ռօպըրթինն էր, դիտապաստ ընկաւ. եզներէն մին ալ նմանապէս զարնուեցաւ ։ Այսպէս սայլաձիգ եզներն երեքի և փոխադրիչ ձիերն ալ չորսի իջան ։

Ուղեւորաց վիճակը ծանրացաւ ։ Ձիակորոյս հեծեալք կրնային վերջապէս քալելով երթալ յանձն առնուլ ։ Շատ դուարածակեք արդէն այնպէս ըրած էին այդ անապատներու մէջ ։ Բայց եթէ սայլն ալ թողուլ հարկ լինէր, ի՞նչ պիտի ընէին ուղեւորուհիք ։ Կրնայի՞ն քալելով անցնիլ հարիւր քսան մղոններն, որք դեռ կը բաժնէին զանոնք Թուաֆոլտի ծովածոցէն ։

Ջօն Մանկլս և Կլէնարվան, յոյժ սրտատանջ, քննեցին ողջ մնացած ձիերը ։ Թերեւս կարելի էր առաջն առնուլ նոր արկածից ։ Բայց ձիերը քաջառողջ էին, ոչ մի նշան ունէին հիւանդութեան, ոչ իսկ տկարութեան. քաջաբար կը տանէին ուղեւորութեան յոգնութիւնն ։ Ուստի Կլէնարվան յուսաց որ նորանշան համաճարակը նոր զոհեր չպիտի ընէր ։

Այս եղաւ նաեւ Էյրթընի կարծիքն, որ կը խոստովանէր թէ չէր հասկնար այդ շանթահար մահուանց պատճառը ։

Նորէն ճանբայ ելան ։ Հետի գնացողները կարգաւ սայլը նստելով կը հանգչէին ։ Իրիկունը, տասն մղոն ճանբայ ընելէ յետոյ, դադարի նշանը տրուեցաւ. իջեւանը կազմուեցաւ, և գիշերը խաղաղութեամբ անցաւ յաղթաբերձ պտերաց ընդարձակ պուրակի մը տակ ։ Այդ ծառոց մէջերէն անցուդարձ կ'ընէին խոշոր չղամուկներ, որք իրաւամբ «Թռչուն-աղուէսք» կը կոչուէին ։

Հետեւեալ օրը, 13 յունվար, լաւ անցաւ. նախորդ օրուան արկածները չնորոգեցան ։ Ուղեւորութեան առողջական վիճակը գոհացուցիչ մնաց ։ Ձիանք և եզինք քաջաբար կատարեցին իրենց պաշտօնը ։ Պ. Օլպինէթ փութաջանութեամբ զբաղեցաւ զովարար ըմպելիներ բաշխելու, զորս երեսուն աստիճան ջերմութիւնն հարկաւոր կ'ընէր ։ Կէս տակառ Սքոչ-Էյլ (սկովտական գարեջուր) ամբողջովին խմուեցաւ. Պարքլէյ և Ընկ. ջերմապէս դրուատեցաւ իբրեւ Մեծին Բրիտանիոյ ամենէն մեծ մարդը, մինչեւ իսկ նախ քան զՎէլլինկթըն, որ երբէք չպիտի կրնար այսպիսի պատուական գարեջուր շինել ։ Սկովտական ինքնասիրութիւն ։ Ժաք Բախանէլ շատ խմեց և սովորականէն աւելի ճառաբանեց ։

Այսպէս լաւ սկսեալ օր մը կը թուէր թէ նոյնպէս լաւ պիտի աւարտէր ։ Տասն և հինգ մղոն ճանբայ առած էին, յաջողապէս անցնելով բաւական լեռնոտ և կարմրորակ երկիր մը ։ Ամեն բան յոյս կուտար թէ նոյն իրիկուն Սնուիի եզրը պիտի բանակէին. կարեւոր գետ մը, որ Խաղաղական Ովկէան կը թափի Վիքթորիոյ հարաւակողմէն ։ Շատ չանցած՝ սայլին անիւները սեւորակ սիկով ծածկեալ ընդարձակ դաշտէ մ'անցնիլ սկսան՝ յորդառատ խոտոց թաւուտներու և կասթրոլոպիոմներու մէջէն ։ Իրիկուն եղաւ, և հորիզոնին վրայ յստակապէս տեսնուած մէգ մը նշանակեց Սնուիի ընթացքը ։ Սայլը քանի մը մղոն ալ ճանբայ ըրաւ խթանին զօրութեամբ ։ Բարձրաբերձ ծառոց անտառ մը ցցուեցաւ ճանբուն մէկ անկիւնն, համեստ բլուրի մ'ետին ։ Էյրթըն՝ իւր վաստակաբեկ սայլն ստուերին մէջ ծածկեալ հաստ ծառաբուներուն մէջէն անցուց, և արդէն անտառին եզրն հասած էր գետէն կէս մղոնի չափ հեռի, յանկարծ սայլը մխրճեցաւ մինչեւ անիւներուն կէսը ։

—Ուշադրութի՛ւն, գոչեց սայլին ետեւէն եկող հեծելոց ։

—Ի՞նչ կայ, հարցուց Կլէնարվան ։

—Ցղմուտի մէջ խրեցանք, պատասխանեց Էյրթըն ։

Եւ ձայնիւ ու խթանով գրգռեց իւր եզներն, որք մինչեւ իրենց սրունց կէսը ցղմին մէջ մխուած լինելով, չկրցին շարժիլ ։

—Իջեւանինք աստ, ըսաւ Ջօն Մանկլս ։

—Այդ է լաւագոյնը, պատասխանեց Էյրթըն ։ Վաղ առաւօտ, լոյս աչօք կը տեսնենք մեր ընելիքը ։

—Դադա՛ր, գոչեց Կլէնարվան ։

Գիշերուան մութը շուտով կոխած էր կարճ վերջալոյսէ մ'զկնի, բայց օդին ջերմութիւնը չէր փախած լուսոյն հետ ։ Մթնոլորտն հեղձուցիչ գոլորշիներ գաղած էր ։ Քանի մը փայլակունք, հեռաւոր մրրկի մը անխափան ցոլացմունք, կը բոցավառէին հորիզոնն ։ Իջեւանը կազմուեցաւ. խրեալ սայլը դէմ աղէկ յարդարեցին. մեծամեծ ծառոց նսեմաստուեր գմբէթը պատսպարեց ուղեւորաց վրանը ։ Եթէ անձրեւ չգար, տրտունջ չպիտի ընէին ։

Էյրթըն բաւական աշխատութեամբ յաջողեցաւ իւր երեք եզինքն հանել մօրուտին մէջէն ։ Խեղճ կենդանիները մինչեւ ցկուշտ խրած էին ։ Էյրթըն զանոնք չորս ձիերուն հետ մակաղեցուց, և անոնց խարն ընտրելու հոգն ինք ստանձնեց ։ Այս ծառայութիւն մեծ խնամով և ուշիմութեամբ կը կատարէր, և նոյն երեկոյին Լորտ Կլէնարվան նշմարեց որ խնամքը կրկնապատկեց. ուստի շնորհակալութիւն յայտնեց նմա, վասն զի եզներուն պահպանութիւնը մեծագոյն կարեւորութիւն ունէր ։

Նոյն միջոցին ուղեւորք բաւական հակիրճ ճաշ մ'ըրին ։ Յոգնութիւնն ու տաքն իրենց ախորժակը կտրած լինելով, կերակուրէ աւելի հանգստութեան պէտք ունէին ։ Տիկին Հէլէնա և օրիորդ Կրանթ, իրենց ընկերաց բարի գիշեր մաղթելէ յետոյ, իրենց սովորական անկողինը գնացին մտան ։ Իսկ այրերն, ոմանք վրանին մէջ սողոսկեցան, ոմանք ալ, իրենց ճաշակին համեմատ, ծառերուն ստորոտը թաւ խոտի մը վրայ պառկեցան, որ անպատեհութիւն մը չունի այդ առողջարար կլիմաներու մէջ ։

Քիչ քիչ ամենն ալ ի խոր քուն մտան ։ Մութը կը կրկնապատկէր թանձր ամպոց վարագուրի մը տակ, որք հետզհետէ կը ծածկէին երկինքը ։ Մթնոլորտին մէջ բնաւ հովի շունչ չկար ։ Գիշերին լռութիւնը կ'ընդմիջէր մի միայն «Մորեբորք» թռչունին հուլուլումն, որ եւրոպական կկուին տխուր կաղկանձը կը յիշեցնէր ։

Ժամը տասն-մէկին միջոցները, ծանր և պարտասիչ քունէ մը զկնի, հազարապետն արթնցաւ ։ Կիսամփակ աչերը տարտամ լոյս մը նշմարեցին, որ կ'ընթանար մեծ ծառերուն տակ ։ Կարծես թէ լնագոյն պաստառ մ'էր որ կը ցոլար լճի մը ջուրին պէս, և Մաք Նապս կարծեց նախ թէ հրդեհի մը առաջին նշոյլները կը ծաւալէին գետնին վրայ ։

Ոտքի վրայ ելաւ և դէպ յանտառ գնաց ։ Մեծ եղաւ զարմանքն երբոր ինքզինք բնական երեւոյթի մ'առջեւ տեսաւ ։ Աչքին առջեւ կը ծաւալէր փոսփորափայլ սունկերու անհուն դաշտ մը ։ Այդ գաղտասէր տնկոց լուսաւոր սերմնիկները կը շողշողէին մութին մէջ բաւական պայծառութեամբ ։

Հազարապետն, որ ինքնասէր չէր, գնաց արթնցնել զԲախանէլ, որպէս զի գիտնականն ականատես լինի երեւոյթին. բայց միջադէպ մ'արգիլեց զայն ։

Փոսփորային շողիւնը կէս մղոն տարածութեամբ կը լուսաւորէր զանտառն, և Մաք Նապս ստուերներ կարծեց տեսնել, որք արագաբար կ'անցնէին լուսաւորեալ անտառին եզրէն ։ Արդեօք իւր աչքը կը խաբէ՞ր զինքն. արդեօք զգայարանաց պատրանքի՞ մը կը հանդիպէր ։

Մաք Նապս պառկեցաւ գետնին վրայ, և ուշադրութեամբ դիտելով, որոշապէս քանի մը մարդիկ տեսաւ, որ կը ծռէին ու կը կանգնէին, և կը թուէր թէ թարմ շաւիղներ կը փնտռէին գետնին վրայ ։

Ի՞նչ կ'ուզէին այդ մարդիկ, գիտնալ պէտք էր ։

Հազարապետը չվարանեցաւ, և առանց իւր ընկերներն արթնցնելու, վայրենիի մը պէս գետնին վրայ սողալով աներեւոյթ եղաւ բարձր խոտերուն մէջ ։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎՈՑ ՆԻՍՏԸ

Ազգ. Ժողովն այս առաւօտ գումարեցաւ Գալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և ատենական գործողութիւններով զբաղելէ վերջ, լսեց Քաղ. Ժողովոյ Ատենապետ Նուրեան էֆէնտիի յայտարարութիւնն, յորում շնորհակալութիւն յայտնելով իրենց ցոյց տրուած վստահութեան մասին, զգալ կուտար Սահմանադրութեան փութով վերաքննութեան հարկը: Ժողովը լսեց նաև Ս. Պատրիարք Հօր յայտարարութիւնն որով կ'առաջարկէր Սահմանադրութեան վերաքննիչ յանձնաժողով մը կազմել: Այս առաջարկն օրակարգ անցաւ: Ապա, Ժողովն զբաղեցաւ Օրակարգի խնդիրներով:

ՎԱՆԱՑ ՎԵՐՋԻՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Վանայ եկեղեցեաց մէջ կաթողիկոսական անուան յիշատակութեան առթիւ վերջերս յարուցեալ աղմուկի և անպատեհութեան հեղինակները գտնելու համար Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրըն հրաման ղրկած լինելով քննութիւն մի բանալ, Վանայ Ազգ. Վարչութիւնն ի պատասխանի ծանուցած է Ն. Սրբազնութեան թէ Էջմիածնայ Կաթողիկոսի անուան յիշատակութիւնն ըստ առաջնոյն կը շարունակուի, բայց անցեալ դէպքի մը համար չլինար քննութիւն բանալ, զի մի գուցէ տեղի տրուի ժողովրդական նոր յուզմանց և աւելի մեծ անպատեհութեանց:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Մոսկուայէն մեզ կը գրեն.

Ճիշդ աղբիւրներից իմանում ենք թէ Սուքիաս եպիսկոպոսի և մի քանի հոգեւորականների ներքին գործոց նախարարութեան մատուցած գիրը ոչ այնքան Մակար արքեպիսկոպոսի կաթողիկոսական կանդիտատութիւնն է պաշտպանում, որքան ամենածանր և բազմաթիւ ամբաստանութիւններ է պարունակում Մուրատեանի Սրբազանի անձնաւորութեան նկատմամբ: Այս գրութեան նպատակն է պետական բարձր պաշտօնեաների մտքերը շփոթել և Մելքիսեդեկ Սրբազանին բոլորովին կասկածելի ցոյց տալ կառավարութեան առաջ:

Սուքիաս եպիսկոպոս և ընկ. յոյս ունին որ այսպիսով միայն պիտի կարենան Մակար արքեպիսկոպոսի կանդիտատութեան վաւերացումը յաջողացնել: Մինչեւ այժմ թէ Կովկասում և թէ այստեղ հայ հասարակութիւնը հաւատացել էր որ Սուքիասի և ընկ. յիշեալ գրութիւնը ո և է ազդեցութիւն չպիտի ունենար իրերի այս կացութեան վրայ, սակայն ներքին գործոց Նախարար Տոլստոյ կոմսի Պետերբուրգ դառնալն ամեն բան տակն ու վրայ է անում: Կարծում են թէ Տոլստոյ նշանակութիւն պիտի տայ Սուքիաս եպիսկոպոսի գրութեան: Տոլստոյ կոմսը այս ամսի 20ին (վաղը) Պետերբուրգ պիտի դառնայ:

ԵՐԵՒԱՆԱՅ ԱՔՍՈՐԵԱԼՔ

Մեր Երեւանայ թղթակիցն հետեւեալը կը գրէ մեզ.

«Սրանից մէկ երկու շաբաթ առաջ գրել էի թէ Կայսեր սենեկապետ Դոնչարով, որ եկած էր Կովկասի գաւառանների վիճակը քննելու, Երեւանի դատաստանի պրօկուրոր Թրէյդանդին մեղադրում է հանել Երեւանի հայ աքսորեալների գործում և պաշտօնից հեռացրել է նրան: Այժմ պատմում են թէ յոյս կայ աքսորուածներին շուտով հայրենիք վերադարձնեն: Տեղիս Գիմնազիոնի տեսուչ Բրաժնիկով, որ երկու տարի առաջ ծեծ կերաւ մի հայ երիտասարդից, Դոնչարովին պարսաւանօք Գոնչարեանց է անուանում նորա հայասիրութեան համար:

Երէկ Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկը ներկայ գտնուեցաւ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Տնօրէն Ժողովոյ շաբաթական նստին, որ տեղի ունեցաւ Ընկերութեան դրասենեկին մէջ, և մի քանի վարժարանաց վրայօք տեղեկութիւններ հաղորդեց և առաջարկներ ներկայեց Ժողովականաց, որոց հետ տեսնուեցաւ երկու ժամու չափ:

Յառաջիկայ կիրակի, յուլիս 21, Գատը-Գիւղի Արամեան երկսեռ վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ Մէօհիւրտարի Ներքին պարտէզին մէջ, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկի: Հանդէսը պիտի սկսի ժամ ճիշդ 6 ին: Հովանաւորութիւնն այժմէն ամեն նախահոգ միջոցներ ձեռք առած է՝ հանդէսն ամեն կերպիւ շքեղ ընելու համար:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իմթիյազի ոսկեղէն շքանշանը տրուեցաւ Հիճազի կուսակալ և հրամանատար Օսման Նուրի փաշային:

Ուղղակի տրոց Ժողովոյն նախագահ Սիւրէյա պէյ նոյն վարչութեան տնօրէն անուանեցաւ, Պալայի աստիճանաւ, հանգուցեալ Ալի Ֆուատ պէյի տեղ:

Ն. Վսեմութիւնն երէկ կայսերական պալատը գնաց իւր շնորհակալութիւնն յայտնելու առ Ն. Կ. Վեհափառութիւնն իւր այդ շնորհաց համար:

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ ծովային վարժարանի գծագրութեան դասատու գայմագամ Շիւքրի պէյի:

Վեհ. Սուլթանին կողմէ վերջերս Բարձր. Խտիւին լծակից Իսլամուհւոյն նուիրեալ Շեֆգաթի ականակուռ պատուանշանը Կ. Պոլսոյ եգիպտական գործակատար Մահմուտ Ալրիզ էֆէնտիի յանձնուած լինելով, այս վերջինն եւս յանձնած էր զայն Խտիւէ ընկերութեան Մեյ-Ծաֆ շոգենաւուն հրամանատար Բօշքէր պէյին, որպէսզի Եգիպտոս տանի:

Երբ Մեյ-Ծաֆ շոգենաւը խարիսխ նետեց Աղեքսանդրիոյ նաւահանգստին մէջ, Բօշքէր պէյ Բաղ-էլ-Թինի պալատը գնաց ուր Խտիւ Թէվֆիք փաշայի կողմէ ընդունուեցաւ արժանավայել պատուով: Ն. Բարձրութիւնը ջերմ բանիւք իւր խորին երախտագիտութիւնն արտայայտեց Վեհ. Սուլթանին նկատմամբ որ այնքան համակրանք ցոյց կուտար իւր և իւր գերդաստանին նկատմամբ: Այս ընդունելութենէն յետոյ յորում Խտիւը Գայմագամութեան աստիճան շնորհեց Բօշքէր պէյին, Ն. Բարձրութիւնն Իսլամուհւոյն քով գնաց և յանձնեց պատուանշանն:

Փոխ-Թագուհին եւս, շրջապատեալ Խտիւական ընտանեաց իշխանուհիներէն և պալատոյ տիկիններէն, յուզեալ բանիւք կրկնեց իւր ամուսնոյն բարեմաղթութիւններն և շնորհակալիքը: Այս պահուս զինուորական նուագածուաց խումբը դուրսը պալատական պատուհաններուն տակ կը նուագէր եւ «կեցցէ Սուլթանն» աղաղակներն օդը կը թնդացնէին:

Անգլիոյ դեսպանատան երկրորդ Թարգման Պ. Մարինից, երէկ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատունն երթալով, տեսակցեցաւ խորհրդական Ֆախրի պէյի հետ:

Իտարէի Մախսուսէի մեքենայից տեսուչ գնդապետ Համտի պէյ, որ նոյն ընկերութեան տնօրէն անուանուած է, երէկ իւր պաշտօնին գլուխն անցաւ:

Կը կարծուի թէ Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպան Պ. Րատովիձ Փարիզի դեսպան պիտի անուանի Հօհէնլօհէ իշխանին տեղ որ Ալզաս Լօռէնի կառավարիչ անուանեցաւ:

Բաց ի Պ. Րատովիձի դիւանագիտական բարձր կարողութենէն, պարագայ մ'ալ կայ որ կը նպաստէ այս անուանման: Պ. Րատովիձ ո՛չ միայն քանի մը տարիներ Փարիզի գերմանական դեսպանատան խորհրդականի պաշտօն վարած է, այլ նաև փոխանորդած է Հօհէնլօհէ իշխանին, երբ սա Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Պիւլովի մահուանէն յետոյ, Պէրլին գնաց՝ գործերն առժամապէս վարելու համար:

Օսմանեան ծառայութեան մէջ գտնուող գերմանացի սպայներէն Քամփէր փաշայի, Հօպ փաշայի և Քամփհէնէր փաշայի պայմանագիրք երկու օր առաջ վերանորոգուեցան Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ:

Ն. Վեհափառութիւնն, իւր ծանուցեալ առատաձեռնութեամբ, բարեհաճեցաւ հրամայել որ 100ին 30 յաւելուած մը լինի այդ սպայից թոշակին վրայ և միանգամայն մէկ մէկ տարեկան թոշակ նուէր տրուի անոնց ի փոխարէն այն զիջումին զոր այդ սպայք կը կրեն ի Գերմանիա, վեց տարի օտար ծառայութեան մէջ գտնուելնուն պատճառաւ:

Պ. Հանօթօ՝ որ Պ. Ժիւլ Ֆէրրի նախարարութեան մէջ Դիւանագիտական պաշտօն կը վարէր, Կ. Պոլսոյ փրանսական դեսպանատան խորհրդական անուանուած է:

Նորընտիր խորհրդականը միանգամայն փոխանորդաբար պիտի վարէ դեսպանատան գործերն ի բացակայութեան Նօայլի Մարքիզին որ իւր տարեկան արձակուրդը պիտի առնայ ի մօտոյ:

Կը հաւաստեն թէ բարձրագոյն հրամանաւ Նախարարաց Խորհուրդն ի մօտոյ պիտի զբաղի Թուրքիոյ երկրուն պարտուց վերաբերեալ դաշնագրի ծրագրով, զոր Ելմտական Նախարարութեան խորհրդական Վէյթէնտորֆ պէյ պատրաստած է ժամանակաւ:

Անցեալ տարի Մաքսատան վարչութիւնը կանոնագիր մը պատրաստած էր արգիլեալ զինուց ի Թուրքիա մուտքըն արգիլելու համար: Այս կանոնագիր անգործադրելի մնացած լինելով դարձ. Բ. Դուռը շրջաբերական մը ղրկեց օտար տէրութեանց դեսպաններուն որպէսզի իբր օրէնք ճանչցուի այդ կանոնագիր:

Թուրքօ-ռուսական մաքսային սակագնոյ նորոգման համար սկսուած բանակցութիւնք ընդհատուած էին՝ արմտեաց և ոգելից ըմպելեաց մաքսի խնդրոյն վրայ Թուրք և ռուս պատուիրակաց միջեւ ծագած կարծեաց անհամաձայնութեան պատճառաւ: Այսու հանդերձ Պետրսպուրկէն հաշտաբար հրահանգներ տրուած են մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան, որոց շնորհիւ կը յուսացուի որ բանակցութիւնք վերսկսին և ելքի մը յանգին:

Կայս. կառավարութեան կողմէ Քրիւբի զինագործարանին յանձնարարեալ թնդանօթից պայմանագիրն ստորագրուեցաւ չորեքշաբթի օրը արքունի Թնդանօթարանի վերատեսուչ Ալի Սայիպ փաշայի և Քրիւբի ներկայացուցիչ Պ. Մէնշաուզէնի կողմէ: Այս պայմանագիր Վեհ. Սուլթանի վաւերացման ենթարկել հարկ լինելով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը նախընթաց օր Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց զՊ. Մէնշաուզէն և պայմանագիրը կայսերական վաւերացումն առաւ:

Այս յանձնարարութեան թէ՛ տեսակին և թէ՛ քանակութեան նկատմամբ [illegible] տուած տեղեկութիւնները, զորս հրատարակեցինք երէկ, ճիշդ են եղեր: Որոշեալ գումարը մաս առ մաս պիտի վճարուի մաքսատան հասոյթներով, երեք տարուան միջոցի մէջ: Յանձնարարեալ թնդանօթք ամբողջովին պիտի յանձնուին չորս տարուան մէջ:

Կայս. պալատան բժիշկներէն Տօքթ. Օսման փաշա որ վերջերս պաշտօնանկ լինելով հինգերորդ զօրաբանակի բժիշկ անուանուած էր, Դամասկոս ուղեւորեցաւ իւր նոր պաշտօնի գլուխն անցնելու:

Օսմանեան Կայս. Պանքայի Պոլսոյ ճիւղին մէջ գողութեան փոքր դէպք մը պատահած է այս օրերս:

Պանքայի հաւաքիչներէն մին շաբաթ իրիկուն 200 ոսկւոյ գումար մը կը բերէ Ստամպօլի գրասենեկէն յետոյ և սենեկապետ Գրիգորին կը յանձնէ որ վանդակապատ փականքէն ներս կ'ընդունէ զայն և կը փակէ երկաթեայ դուռը որ ուրիշ խուցի մը վրայ կը բացուի: Երկուշաբթի առաւօտ, գանձապետն իմանալով 200 ոսկւոյ պակասումը, զարմանօք կը տեսնէ որ ոչինչ կար այն տեղն ուր Գրիգոր ստակը դրած էր: Ասոր վրայ կասկած կ'ունենան թէ սենեկապետը շաբաթ իրիկուն հաւաքչին երթալէն յետոյ, նորէն վեր ելնելով գաւազանի մը միջոցաւ պարկը քաշեր է վանդակներուն մէջտեղէն: Երեքշաբթի օրէն ի վեր Գրիգոր կը հարցաքննուի Պոլսոյ Պանքային մէջ, սակայն իւր խոստովանութիւններէն ոչինչ երեւան ելած է:

Կառավարիչներն ալ սովորական մահկանացուաց նման զերծ չեն կրնար մնալ աւազակաց յարձակումներէն: Դէթ ասոր մէկ ապացոյցը կը տեսնենք յունական [illegible] լրագրոյն մէջ, որ կը պատմէ թէ Եանեայի Արկիրոքասթրօ գաւառակի նորընտիր կառավարիչ Հասիմ փաշա իւր պաշտօնատեղին գնացած պահուն, Տէլվինօյի եւ Այի-Սարանտայի ճամբուն մէջտեղ, Պապա Մաթիի մօտ յարձակում մը կրեր է աւազակաց խումբէ մը: Յանդուգն չարագործք ծանրապէս վիրաւորեր են փաշային մէկ սպասաւորն ու հետն ընկերակցող ոստիկանք. բայց հրացան մը և քանի մ'անարժէք նիւթեր միայն կրցեր են կողոպտել:

Ուղղակի տրոց վարչութեան հանգուցեալ տնօրէն Ալի Ֆուատ պէյի որդի հանգուցեալ մեծանուն Ալի փաշայի յուղարկաւորութեան հանդէսն կատարուեցաւ երէկ Սիւլէյմանիէ մզկիթին մէջ մեծաւ շքեղութեամբ:

Մարմինը Պէշիքթէն ի Սիրքէճի փոխադրուած էր կայսերական պալատէն յատկապէս ղրկուած շքեղ մակոյկով մը:

Սիրքէճիէն մինչեւ Սիւլէյմանիէ խուռն բազմութիւն մը կը հետեւէր դագաղին, որոյ առջեւէն կ'երթային քաղաքապետութեան չաւուշները, դատական Նախարարութեան և ուղղակի տրոց վարչութեան պաշտօնեայք և խումբ մը ոստիկանք երկու թեւի բաժնուած, որոց մէջեւ կը տեսնուէին բազմաթիւ տէրվիշներ եւ մէվլէվիներ:

Նոյն հանդէսին ներկայ գտնուեցան նախկին Մեծ-Եպարքոս Խայրէտտին փաշա, դատական և կրօնական գործոց նախարար Հասան Ֆէհմի փաշա, դատական պաշտօնատան նախագահ Սահիպ պէյ, ներքին գործոց երբեմն նախարար Սէյիտ էֆէնտի, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսի խորհրդական Ջիհնի էֆէնտի, մաքսային վարչութեան տնօրէն Էտիպ էֆէնտի, կայսերական դիւանատան պաշտօնեայներէն Շեֆգաթի էֆէնտի, ներքին գործոց նախարարի խորհրդական Ճէլալ պէյ, ուղղակի տրոց վարչութեան նորընտիր տնօրէն՝ հանգուցելոյն յաջորդ՝ Սիւրէյա պէյ, եգիպտական գործակատար Մահմուտ պէյ, Ա. շրջանակի թաղապետութեան տնօրէն Րաշիտ էֆէնտի, Հիւսնի և Ֆերիդ փաշաներ, պետական խորհրդոյ անդամ Ազըզ էֆէնտի և Ֆերիտ պէյ, կայսերական պալատան քարտուղարներէն Բէժիի քօմիսէր Նուրի պէյ եւայլն:

Հանգուցելոյն մարմինն ամփոփեցաւ իւր մեծանուն հօր դամբարանին մօտ:

Հալէպի կայսերական ագարակաց տնօրէն Րէֆէթ փաշա՝ Պաղտատի կայսերական ագարակաց տնօրէն անուանուած է:

Տէօլէ-աղաճի նահանգին Միքրի գաւառակի այգիներուն մէջ որթատունի նման հիւանդութիւն մը երեւան ելած լինելով, Առեւտրական և Երկրագործական Նախարարութեան կողմէն երկու մասնագէտ պիտի ղրկուին վաղը քննելու համար այդ հիւանդութեան տեսակը:

Թուրք լրագիրք գոհունակութիւն կը յայտնեն անգլիական Նոր Նախարարութեան բռնած ընթացքին վրայ:

[illegible] յիշելէ յետոյ Թայմզի այն խոստովանութիւնն թէ, եթէ անգլիական կառավարութիւնը մինչեւ ցարդ Վեհ. Սուլթանի կառավարութեան հետ համաձայնութեամբ գործէր Սուդանի խնդիրն եւս շատոնց կարգադրուած էր, կ'ըսէ. «աւասիկ այդ խնդիրն էր, զոր չկրցանք մինչեւ ցարդ հասկցնել ընդհանուր աշխարհի և մանաւանդ անգլիական կառավարութեան»:

Յառաջիկայ օգոստոս 1 էն սկսեալ անգլիական Նամակատան մէջ [illegible] նամակագրոշմներ պիտի գտնուին փոխանակ 50 փարանոցի, (օսմ. ոսկին 108 ղրուշէն):

Այդ նամակագրոշմներու միջոցաւ կարելի պիտի լինի նամակ ուղարկել Եւրոպիոյ ամեն կողմ, բաց ի Յունաստանէ: Նոր կարգադրութեանց համաձայն, այդ թղթադրոշմները կրող նամակներն ամենէն ուղիղ ճամբով պիտի ղրկուին իրենց հասցէին:

Պոլսոյ Գեղարուեստից վարժարանին աշակերտաց գծագրութեանց ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան Շէքեր Ահմէտ փաշայի որ եկած էր ի դիմաց Վեհ. Սուլթանին:

Աշակերտք զգալի յառաջդիմութիւն ցոյց կուտան. վարժարանն այս տարի ունի 58 աշակերտ, մինչ անցեալ տարի ունէր 28: Այս տարուան ծրագիրը կը պարունակէ, նկարչութիւն, արձանագործութիւն և ճարտարապետութիւն, և առաջին ճիւղին հետեւող աշակերտաց թիւն է 31, որք չորս դասի բաժնուած են: Երկրորդ ճիւղին կը հետեւին հինգ աշակերտք և երրորդին երկու: Ի տես դրուած էին իբր 338 նկարք, որոց աստիճանք ճշդելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, նախագահութեամբ Ահմէտ փաշայի որ ինքն իսկ ճարտար նկարիչ մ'է:

Երկու օր առաջ ծանուցինք թէ Կ. Պոլսէն Իզմիր ղրկուած թղթատարական պայուսակին մէջէն՝ 150,000 ղրուշի արժողութեամբ նամակադրոշմ անյայտ եղած էր:

Այս պատճառաւ Իզմիրի նամակատան պաշտօնեայք հարցաքննութեան ենթարկուած լինելով, տեղւոյն ընդհանուր դատախազին կողմէ ուղղեալ տեղեկագիր մը կը յայտնէ թէ անոնց բոլորովին անպարտ լինելն բացայայտուած է: Հետեւաբար յանցանքն առ այժմ կը ծանրանայ մայրաքաղաքիս թղթատարական պաշտօնէից վրայ, բայց ոչինչ ստուգուած չէ դեռ:

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԺԷԹՈՒՂԹՔ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

ԱԶԴ

Եւրոպական Թուրքիոյ Երկաթուղեաց արժէթղթոց 93րդ վիճակահանութիւնն հրապարակաւ պիտի կատարուի յառաջիկայ չորեքշ. օր, 20 յուլիս 1 օգոստոս, կէս օրին, Արքունի Փողերանոցին մէջ, աջակցութեամբ Օսմանեան Կայս. Պանքային:

Կ. Պոլիս 11/23 յուլիս 1885

ԱԶԴ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

Գիշերային շոգենաւուց նաւարկութիւն Վերին Վօսփորէ ի Կամուրջ

Եթէ օդը ներէ, ամսոյս 21 կիրակի գիշերն ժամ ըստ Թրքաց 3ին Մէզարպուրնուէն շոգենաւ մը պիտի մեկնի և հանդիպելով Պէյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնի գիւղ, Էմիրկեան, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւուտ գիւղ, Գուրու չէշմէ, Օրթա գիւղ, Պէշիկթաշ եւ Գապաթաշ պիտի հասնի ի Կամուրջ:

Դարձեալ նոյն գիշեր, ժամ ըստ Թրքաց 4, 45ին ուրիշ շոգենաւ մը Մէզար պուրնուէն մեկնելով կամուրջ պիտի գայ, հանդիպելով Պէյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ, Բաշա պահճէ, Րիֆաթ փաշա, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Վանի գիւղ, Չէնկել գիւղ, Պէյլէրպէյ, Գուզկունճուգ, Իսկիւտար:

ԳԻՆԵՐՆ

Մէզարպէն մինչեւ Եէնիք. և Բոյաճ. 2 ղր.
» » Պէպէք և Վանիք. 3 »
» » Կամուրջ 5 »
Մէկդի 2 ղրուշ
Տղայք կէս գին պիտի վճարեն:

ՀԵՌԱԳ. ԼՈՒՐԵՐ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Այս առտու

ԼՈՐՏ ՍԱԼԻՍՊՐԸԻ ԿԸ ԽՕՍԻ

Լոնտոն, 30 յուլիս.

Այսօր Քաղաքապետական պաշտօնատան մէջ տրուած հացկերոյթի մը առթիւ, Լորտ Սալիսպըրի, բաժակ մը առաջարկելով, ըսաւ թէ կը յուսայ մտերմական յարաբերութեանց վերահաստատման համար տէրութեանց միջեւ, մանաւանդ ընդ մէջ Ռուսիոյ և Անգլիոյ:

«ՓԷԼ ՄԷԼ ԿԱԶԷԹ» Կ'ԱՐԴԱՐԱՆԱՅ

Լոնտոն, 30 յուլիս.

Քաղաքապետական պաշտօնատան մէջ կազմեալ մասնախումբն, ուր անդամ էին Քէնդրբըրիի Արքեպիսկոպոսը, Մանինկ Կարդինալը, Լոնտոնի Եպիսկոպոսն, և Երեսփոխանք Պ. Պ. Սամուէլ Մորլի և Ռոպերդ Ռիտ և որոց պաշտօնն էր քննութիւն կատարել Փէլ Մէլ Կազէթին ի վեր հանած անբարոյականութեան արարքներուն վրայ որք տեղի կ'ունենան ի Լոնտոն, աւարտելով իւր քննութիւն, մատոյց իւր տեղեկագիր:

Այս տեղեկագիր կը յայտարարէ թէ Փէլ Մէլ Կազէթի նշանակած նողկալի իրողութիւնք—(որոց վրայ երկարօրէն խօսուած էր Արեւելքի երէկի թուով)— ստոյգ են իրենց ամբողջութեան մէջ:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Լոնտոն, 30 յուլիս.

Թայմզ կը ծանուցանէ թէ Ռոպէրդս զօրավարն Հնդկաստանի բանակին ընդհ. հրամանատար կարգուած է փոխանակ Սըր Սդիուարդ զօրավարի:

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ

Լոնտրա, 30 յուլիս

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ—նուազում—անգլ. ոսկի	206,000
Պանքնօթք ի պահեստի—նուազում—անգլ. ոսկի	552,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթ. թեր—նուազում— անգլ. ոսկի	210,000
Պահեստիդրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	44 3/8 %

ՏՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Գալաթիա, 19 Յուլիս

ԸՆԴՀԱՆՐ. ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		(պանքայի)	114
3 »	»	(վաճառ.)	110 5/8
3 »	Բարիզ »	(պանքայի)	22 72 1/2
»	»	(վաճառ.)	22 80

ԸՆԴՀԱՆՐ. ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Գանձեկան
Երէկ երեկոյ գոց.	(Միութ. Դ. Սէրի	17 34
Գորտոյին գոցուելէն վերջը	»	17 33
Բէրայի մէջ	»	17 34
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	19 34 1/2
Բարձրագոյն գին	»	17 34
Նուազագոյն »	»	17 34 1/2
Կէս օրին		— —
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա. Սէրի Գ. Կ. Ա. Ռ.	32
» 1860) » 1863) » 1872)	B.	18
» 1865) » 1869) » 1873)	C.	17 33

ԻՒՆԻՖԻԷ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	72 25
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	73 25
Կէս օրին	73 25

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Գ.	Կ.	Անգ. Լր.	3 25
Քրէտի ժէնէրալ	»	»	Օսմ. »	6 30
Պանք տը Գ.Պոլ	»	»	»	4 28
Ցօ. Շանժ է վալէօր	»	»	»	3 28
Թրամուէյ	»	»	»	295
Բուտապէշթի երկաթուղի			Ֆր.	42 75
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ			»	—
Բաժնեթուղթ Լոթէրիոն			»	60

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100 25
20 Ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 23
Ռօլ Իմբէրիալ	»	90 16
Քրիմից	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	9 7
» արծաթ	»	89 20
Ֆիօրին	»	8 35
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 1
Վեցնոց	»	102 35
Հինգնոց	»	102 30
Մէթալիք	»	98 20
Պղինձ	»	—
Թղթադրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 30 Յուլիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ		99 11/16
Օսմ. Սէրի Դ.	բացուեցաւ	16 1/4
» » »	գոցուեցաւ	16 1/4
» » » Ա.		31 1/2
» » » Բ.		18
» » » Գ.		16 1/4
Օթօման 1871		69
Փոխառութիւն 1877		82
Պանք Օթօման		11
Նպաստական փոխառ. 1873		92 3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		65 5/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		87
Դայրա Սանիէ		63
Դոմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)		84
Հունգարական պարտաթուղթ 4%		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Վիեննա, 30 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120 40
Օսմանեան երկաթուղի	20 70

Բարիզ, 30 Յուլիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %		110 17 1/2
» » 3 %		81 15
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	բացուեցաւ	16 40
» » »	գոցուեցաւ	16 40
» » Սէրի Բ.		18 —
» » Գ.		16 30

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՔ Ի ՄՈՆՊԵԼԻԷ

Մոնպէլիէէն գրուած նամակ մը հետեւեալ տեղեկութիւններն կը հաղորդէ տեղւոյն հայ ուսանողութեան վրայ: Ուրախալի է իմանալ թէ Մոնպէլիէի մէջ գտնուող տասն հայ ուսանողք, որոց մեծ մասը ռուսահայ, իրենց ամենօրեայ ծանրածանր զբաղմանց մէջ չեն մոռնար հասարակային գործերն այն ազգին որուն կը վերաբերին: Այսպէս, Գեր. Մելքիսեդեկ Սրբազանի կաթողիկոսական ընտրութեան առթիւ հետեւեալ շնորհաւորական նամակը ղրկած են Ն. Սրբազնութեան.

Գերապատիւ Սրբազան Հայր,

Որչափ պանդուխտ հայերիս սիրտը դառնացած էր տեսնելով երկու տարիէ ի վեր Հայրապետական Աթոռը թափուր մնացած և հայ եկեղեցին, հայ դպրոցը՝ ազգութեան այդ միակ պատնէշները ներքին և արտաքին թշնամիներէ խախտուած, այնչափ այսօր ցնծում է մեր սիրտը անհուն բերկրութեամբ, որ նախախնամութեան շնորհիւ հայ ազգի բաղդը յանձնուած է Սրբազնութեանդ նման մի արժան հովուապետի որին քաջ յայտնի են ազգին ցաւերը և նրանց դարմանելու եղանակը:

Մոնպելիէյի հայ երիտասարդութիւնը լիայոյս է որ դուք ժառանգելով Լուսաւորչի, Ս.Սահակայ, Մեծին Ներսէսի աթոռը, արժանաւոր յաջորդ կը լինիք նրանց և քաջ պաշտպան հայ եկեղեցւոյ և հայ դպրոցների իրաւանց որոնք արեան գնով գնուած են և իբրեւ նուիրական աւանդ մեզ հասցրած:

Որդիական սիրով մատչելով ի համբոյր սուրբ աջոյդ, շնորհաւորում ենք, Սրբազան Հայր, Ձեր այդ վսեմ կոչումը և բարեմաղթում ենք կարողութիւն, յաջողութիւն և անվհատ գործունէութիւն:

Հայցելով որբազնութեանդ հայրական օրհնութիւնը,

Մնամք հայ ուսանողք Մոնպէլիէյի
(Ստորագրութիւնք)

Ց. Մալեանց, Դ. Արուստամեանց, Ն. Սողոմոնեանց, Խ. Պարձեանց, Ս. Ստեփանեանց, Մ. Ջարիֆեան, Պ. Եուսուֆեան, Կ. Մելիք-Շահնազարեանց, Իշխան Վ. Պէհպուտեան, Ն. Գ. Գալֆայեան:

Նոյնպէս հետեւեալ շնորհաւորական նամակն ուղղած են Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր.

Ամենապատիւ Յարութիւն Արք. Վեհապետեան, Պատրիարք ամենայն Հայոց Թուրքիոյ.

Դպրոցական մեր զբաղումներն որչափ ալ կարի լինին, անկարելի է մեզ անտարբեր կենալ երբ համայն Հայոց սրտերն ուրախութեան կայծով մի կը շողան, տեսնելով վերջապէս Անմահն Ներսէսի նուիրական գահուն վերայ Ձեր Սրբազնութեան նման արժանաւոր և բազմահամբաւ մի եկեղեցականի յաջորդելն:

Հայ ազգն մեծ յոյսեր կը տածէ ի Ձեզ և քաջ վստահ եմք որ հոգելոյսն Ներսէս Սրբազանի ազգօգուտ ծրագրաց գործադրութիւնն մի մասն պիտի ընդունի Ձեր Սրբազնութեան ջանքերովն որոյ ապացոյցն տուած էք արդէն:

Իցիւ թէ մեր մատաղ բայց հայրենասիրութեան սուրբ զգացմամբ լի սրտից խնդակցութիւնքն հաճելի թուէին Ձերդ Սրբազնութեան, որով մատչիմք ի համբոյր որդիական խոնարհութեամբ,

Մնամք
Հայ ուսանողք յերկրագործական ուսումնարանին Մոնպէլիէի
Մոնպէլիէ (Ստորագրութիւնք)
19/31 մայիս 1885

Մոնպէլիէի հայ ուսանողք, մասնակցելով Ֆրանսայի ընդհանուր սգոյն ի մահ Վիքթոր Հիւկոյի, ցաւակցական հեռագիր մ'ուղղած են Մեծ բանաստեղծին ընտանեաց: Պ. Էտուար Լոքրուա, ընտանեաց կողմէ, հետեւեալն հեռագրած է.

ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎ
Փարիզ, 28 յունիս 85
Առ հայ ուսանողս Մոնպէլիէի
Պարոնայք,

Բարեհաճած էք ինձ ուղղել հաւատարիմ

վստահին զգացմանց զօրս զարթուցած է ձեր սրտերուն մէջ Վիքթօր Հիւկօյի մահը՝ Յանուն իւր սգակիր ընտանեաց, շնորհակալ եմ Ձեզ։

Ձեզ

ԷՏՈՒԱՐ ԼՈՔՐՈՒԱ

Ներեսփոխան Փարիզի

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Կ'երեւի թէ կաթողիկոսական ընտրութեան վաւերացման յապաղումը բաւական մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ ի Կովկասիա, որպէս կը վկայէ Ռուսկի Կուրիէրի Թիֆլիսի թղթակցի վերջին մի նամակը։

«Կովկասիոյ քաղաքներէն և արտասահմանէն ստացուած տեղեկութիւններք կը ցուցնեն որ հայ ազգն ամեն ուրեք յոյժ մտահոգ կացութեան մէջ է. ամեն օր անհամբերութեամբ կ'սպասէ այն ուրախաւիթ հեռագրին որ պիտի յայտնէ թէ Մեծ Բնակալը վաւերացուց ժողովրդի ընտրեալ Մելքիսեդեկին։ Մայիս 4էն ի վեր, այսինքն այն օրէն՝ յորում հայկական պատգամաւորութիւնն ընտրութեան թղթերը Կովկասիոյ գլխաւոր կառավարչին յանձնեց՝ արդէն երկու ամիս անցաւ։ Անտարակոյս հասարակ ժողովուրդը չկրնար հասկնալ դիւանագիտական ձեւերն և չգիտէ թէ պետական շրջաններու մէջ ո'րպիսի ճանապարհորդութիւն պարտին ընել այս թուղթերը մինչեւ որ ընտրութիւնը վաւերացուի։ Ժողովուրդն իրողութեան վրայ կը նայի միայն և անցեալ փորձերէն գիտէ որ կաթողիկոսի ընտրութիւնն այս անգամուան չափ ուշացած չէր։

«Որպէս ուրիշ անգամներ ալ յիշատակած եմ, կան խումբ մը մարդիկ որք միշտ կը ջանան աղմուկ յարուցանել ժողովրդի մէջ։ Դոքա օգտուելով այն պարագայէն որ Մելքիսեդեկի ընտրութեան վաւերացումը կը յապաղի, աստ և անդ կ'աշխատին հաւատալ ժողովրդեան թէ ընտրութիւնը պետութեան կամաց հակառակ է և կ'ուզէ վաւերացընել ոչ թէ Մելքիսեդեկն այլ Մակարը՝ Թէեւ ժողովրդի ողջամիտ մասը նշանակութիւն չիտար այսպիսի երեւակայական խօսքերու, սակայն լուսաւորութեան և ողջմտութեան երդուեալ թշնամի Մեղու Հայաստանի հայերէն լրագիրն անդադար տնպիսի յօդուածներ կը գրէ ընտրութեան համար որ վատ տպաւորութիւն կ'ընեն ընթերցող հասարակութեան վրայ. բարեբաղդաբար տարածուած չէ և սահմանափակ շրջանի մը մէջ կը կարդացուի, ինչպէս համարձակօրէն կարելի է ըսել այս լրագրի մասին այն առաւձն թէ Մեղու Հայաստանին կը կարդան միայն խմբագիրն և նորա հօրեղբօր որդին։

«Վերջերս լուր տարածուած էր թէ Աստարխանի առաջնորդ Սիւքիաս եպիսկոպոս Պարզեանց քանի մը հոգեւորականներու և Մեղու Հայաստանի խմբագրին ընկերակցութեամբ խնդիր մատուցած է Ներքին գործոց Նախարարութեան, որպէս զի Կաթողիկոսական գահի համար Մակար եպիսկոպոս վաւերացուի։ Սուքիաս եպիսկոպոս Պարզեանց որ մինչեւ այժմ բաւական լաւ համակրութիւն կը վայելէր հայ ժողովրդեան մէջ, սակայն նորա այս վարմունքն առիթ տուաւ հասարակութեան և նոյն իսկ մերձաւոր բարեկամներուն խորին դժգոհութիւն մը զգալ Սիւքիաս եպիսկոպոսի նկատմամբ։ Այս դժգոհութիւն աւելի մեծցաւ այն ատեն երբ նա Մեղու Հայաստանի վերջին համարներու մէջ հրատարակեց ընդարձակ յօդուած մը ուր նկարագրած է իւր ճանապարհորդութիւնն Աստարխանէն Էջմիածին և հակառակը։ Յօդուածին նպատակն է պախարակել, ոչնչացնել ինչ որ Մակարեան կուսակցութեան չի պատկանիր։ Սիւքիաս եպիսկոպոս կ'ըսէ իբր թէ կաթողիկոսական ընտրութեան պահուն ժողովուրդը գոչած է «Կեցցէ՛ Մակար»(*). այս աւելի զարմանալի կը թուի այն անձանց որք Էջմիածնայ դաւթին մէջ իրենց սեփական ականջներով լսեցին ժողովրդի աղաղակները. «Հեռո՛ւ մեզմէ Մակարը, չ'ընտրէ՛ք զայն»։

ՀԱՅՔ Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Ե.

(Տե՛ս Թիւ 457)

Եպիսկոպոսի ընթրեաց կերակրոց ցուցակը շատ կը նմանէր հարսանեկան խնջոյքի կերակրոց ցուցակին այն զանազանութեամբ միայն որ աստ կերակուրներն առաւել համեղ էին և հիւրերն աւելի սակաւաթիւ։ Փիլաւի ռեւ գինին մանաւորապէս սքանչելի էր։ Հայք համաձայնաստար կերպով հոգ կը տանին այգիներու և գինի կը պատրաստեն։ Սովորաբար խաղողի որթերն այնպէս կ'ընեն որ հիւսուին դէպի վեր վանդակներու վրայ, որք հարթ արահետներ կը յօրինեն. խաղողի ճիւղերը կը տարածուին վանդակներու վրայ, իսկ ողկոյզներն, երբ կ'սկսին երեւան ելնել, վանդակներու ծակերէն ներս կ'անցուընեն զայնս, ուր ազատօրէն կ'աճին, և ընտիր խաղող կը դառնան. հատիկները խոշոր են։ Այդ խաղողի համն առնելու ատեն ինձ այնպէս թուեցաւ թէ Մուրչիայի կամ Մալաղայի այգիներու մէջ կը գտնուիմ։ Երբ կը հասուննայ խաղողը, կը քաղեն զայն, տոպրակով կը ճմլեն և արտադրած հիւթն անօթներու մէջ կը պահեն մինչեւ որ գինի դառնայ. յետոյ կ'եփեն, որպէս զի ամառնային տաքերու ժամանակ չի փչանայ և աւելի գրգռիչ յատկութիւն մը տալու համար քանի մը տեսակ նիւթեր կը խառնեն մէջը։ Այս Պարսից ախորժակին յարմար ամենալաւ ըմպելին է և հաճոյական արբեցութիւն մը կը պատճառէ։

Երբ աղանդերը բերուեցաւ, եպիսկոպոսն իւր հիւրերէն միոյն դարձաւ խընդրելով որ պարսկերէն թարգմանէ հետեւեալ խօսքերը. «Կատարելապէս երջանիկ կը համարիմ անձս տեսնելով զիս Ջուղայի նշանաւոր ընտանեաց ներկայացուցիչներու շրջանին մէջ, որք կրնան թարգման լինել մեր համակրելի զգացմանց դէպի մեր երկնաւոր հիւրերն — որդիք այն վեհ ազգին, որ արդէն երկար դարերէ ի վեր արեւելեան քրիստոնէից հովանաւորն և պաշտպան հըրեշտակը կը համարուի։ Ֆրանսա բնաւ մոռնալու չէ իւր անցեալոյն սրբազան աւանդութիւնը, յարեց եպիսկոպոսն, և հալածեալները միշտ դէպի նա պիտի դարձնեն իրենց աղերսական հայեացքն»։

Մենք, որ Ասիոյ խորերն ինկած էինք, անտարակոյս շատ զգածուեցանք այս հաւատարմական և յարգալի խօսքերէն որ մեր հեռաւոր հայրենիքի նկատմամբ կ'արտասանուէին։

Մեզ հիւրասիրող եպիսկոպոսը թէեւ ըստ սովորութեան և աւանդութեան պարտաւոր է միշտ Պարսկաստանի առաջնորդական աթոռը Ջուղայի մէջ պահել, սակայն մի և նոյն ժամանակ Հնդկաստանի գլխաւոր արքեպիսկոպոս և այն կողմերը բնակող բոլոր քրիստոնէից ներկայացուցիչ կը համարուի։ Առաջնորդարանն իւր եկամուտները մեծամասամբ պարտական է Պոմպէյի և Պէնկալի Հայոց առատաձեռնութեան, եթէ ոչ իւր այգիներէն, մի քանի կտոր հողեր որք սփռուած են Ջուղայի շրջակայքն, և աղքատ ժողովրդի տուրքերէ մեծ շահ մը չկայ։ Հնդկաստանէն ստացուած շահը խիստ շատ է, սակայն զայն հայթայթելու միջոցը բաւական տարօրինակ է։ Ջուղայի եպիսկոպոսն այդ կողմերու աւելի եկամտաւոր ունեցող տեղերը կը յանձնէ հարուստ քահանաներու, որք իրենց այդ պաշտօնի փոխարէն մէկ մի տարի որոշեալ տուրք մը կրնան վճարել։ Այս պատճառաւ ստորադաս հոգեւորականութեան ամենագլխաւոր փափաքն է ըստ կարելւոյն շատ դրամ վաստկիլ որպէս զի հարուստ և մեծ եկամուտ ունեցող թեմ մը ձեռք ձգէ։ Հոգեւորական անձինք ամեն միջոցի կը դիմեն գոհացում տալու համար իրենց առաջնորդի դրամական պահանջմանց։ Եպիսկոպոսի այսպիսի վարմունքն դատապարտելի չէ այնքան, որովհետեւ եթէ նա սոյն նախազգուշական միջոցներուն չդիմէ, ստորադաս հոգեւորականք, որք զուրկ են կրթութենէ և աւելի քիչ պարտաճանաչ են իրենց թեմերու մէջ, բազմաթիւ զեղծմունքներ պիտի գործէին։ Այս դաշնակցութիւն թէեւ Սիմոնականութիւն է, այնուամենայնիւ լուսաւորչականք սիրելի կը համարեն զայն և գոյութիւն ունին բարձր և ստորադաս հոգեւորական անձանց միջեւ։ Այսպէս, Էջմիածնի կաթողիկոսն, որ եկեղեցւոյ պետ կը համարուի, ընծաներ կ'ընդունի թեմական առաջնորդներէն, անոնց թեմերու հարստութեան համեմատ, ուստի պախարակելի չէ որ սա վերջինք ալ իրենց կարգին հասարակ քահանաներէն կը պահանջեն մի և նոյնը։ Առաջնորդներու ժողված նուէրներու ու տուրքերու մի մասը Էջմիածին կ'ուղարկուին, իսկ մնացեալ կը գործածուի իրենց ապրուստի, դպրոցներու և բարեգործական հաստատութեանց համար։

Աւետարանական այս յարաբերութիւնն ընդմէջ բարձր և հասարակ հոգեւորականութեան բնաւ արգելք չըլլար որ քահանայք խորին յարգանք չ'զգան իրենց պետերու նկատմամբ։

Երեկոյեան ժամ 11ին Հայր Առաքելեան սեղանէն ելնելով մեր յարգանքը և շնորհակալութիւնը մատոյց եպիսկոպոսին և ինքն ալ փոխադարձաբար ճաշի հրաւիրեց վանքին, ուր ի պատիւ մեզ կ'ուզէր ժողովել Ջուղայի բոլոր Եւրոպացիներն և կաթոլիկներն։ Եպիսկոպոսը գոհութեամբ ընդունեց Հայր Առաքելեանի հրաւէրն։ Այսպէս ճանապարհը լուսաւորելու համար լապտերները վառեցին, և մենք մեկնեցանք։ Կ'երթայինք կանաչ աւազաններու մէջէն, ուր խաղողի որթերն ոսկեղէն սպասներով ծանրաբեռնեալ էին և ծառերը նկարագրական գեղեցիկ տեսարանը կը յօրինէին։ Եպիսկոպոսի առաջարկին համեմատ, մենք որպէս պատուաւոր հիւրեր իրեն հետ քով քովի կ'երթայինք, իսկ միւսները մեր առջեւէն կ'երթային և իրենց հողմաթիւներով կը բարձրացնէին փոշւոյ ահագին ամպեր զոր լոկ պարտաւորուած էինք կուլ տալ մեզ ցոյց տուած պատուին համար։

Պ. Տ.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՊՏՈՅՏ ՄԸ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

ՃԵՐՍԻ-ՍԻԹԻ, 14 Յուլիս

Յառաջաբան. — Նիւ-Եորքի դիրքն. — Քասըլ-Կարտըն. — Պրոտուէյ. — Ֆըլթ-Սթրիթ և Օմնիպիւս հիւպատոսարանն. — Պրուքլինի առկախեալ կամուրջն. — Բոսթ-օֆիս և Սիթի-Հոլ։

Ա

Նիւ-Եորք աշխարհիս մեծ քաղաքաց մին և Միացեալ-Նահանգաց ամենէն երեւելի ոստանն է անկասկած, որուն ընդարձակ նաւահանգիստը, բանուկ վաճառականութիւնը, հոյակապ շէնքերն ու հասարակաց հըրապարակները բացառիկ կարեւորութիւն մ'ստացած են յաչս աշխարհի։

Երկար ատենէ ի վեր կը փափաքէի սոյն բազմամարդ ոստանին վրայ տեղեկութիւններ հաղորդել Արեւելքի ընթերցողաց, և պտոյտներ ընելով անոր մեծ պողոտաներուն, հրապարակներուն և ծառուղիներուն վրայ դիտել և քննել բոլոր ուշադրութեան արժանի կէտերն, ինչպէս եկեղեցիներ, հիւանդանոցներ, թանգարաններ եւ եւ և մանաւանդ ժողովուրդն որոյ բարոյական եւ ընկերական կեանքը նուազ ուշադրութիւն չի գրաւեր։

Այսօր յարմարագոյն կը սեպեմ առաջին անգամ պտոյտ մ'ընել, և կը փափագիմ ընթերցողին հետ մէկտեղ դիմել ի Նիւ-Եորք և նորա արտաքին երեւոյթն ու բնական դիրքը զննելէ յետոյ, Քասըլ-Կարտընի դռներէն ներս սպրդիլ։

Յուլիս 4 է այսօր, այսինքն Միացեալ Նահանգաց անկախութեան 109րդ տարեդարձը. շարժում և ոգեւորութիւն յոյժ մեծ է. ամեն կողմ ուրախութիւններ, ամեն կողմ զուարճութիւն, ամեն կողմ հրախաղեր կը կատարուին։ Դժուար է գտնել շէնք մը որոյ վրայ չծածանի այն դրօշն որ 109 տարիներ առաջ ծածանեցաւ Ուաշինկթօնի բանակին վրայ։

Զուարճալի ճամբորդութիւն մ'ընելէ յետոյ պիտի հասնինք սոյն բարձունքն ուսկից կ'երեւի Նիւ-Եորք բարձրաբերձ շէնքերով և գմբեթներով ծածկուած. երբ կը կանգնինք գահավէժ ժայռերուն վրայ, մեր աչաց առաջ կը բացուի շէնքերու անտառ մը, անտառ մը այնչափ ընդարձակ որոյ ծայրերը չեն տեսնուիր հորիզոնին մէջ։ Աւելորդ է ըսել թէ քաղաքին մթնոլորտը վառօդի ծուխերով ծածկուած պիտի գտնենք, և բոլոր շէնքերը դրօշակներով զարդարեալ։

Մեծ շարժումի մ'ալ կ'երեւի Նորթ Ռիվըրի վրայ (Իսթ-Ռիվըր գետը չերեւիր). շոգենաւակներ կը ծածկեն ծովին երեսը, որոնց շատեր ճամբորդ փոխադրելու միայն կը ծառայեն, իսկ շատեր ալ պաշտօն ունին շրջիլ գետին վրայ ի զուարճութիւն, որոց մէջ նըւագածուաց խումբեր կը նուագեն շարունակ և ճամբորդք կը պարեն անդադար։

Նիւ-Եորք՝ հարաւէ դէպ հիւսիս երկնցած պզտի թերակղզւոյ մը նմանութիւնն ունի, որուն երկու կողմերը կը պատեն Իսթ և Նորթ գետերը։ Քաղաքն ունի երկայն եռանկիւնի ձեւ մը, որոյ սուր անկիւնը կը յանգի հոն՝ ուր յիշեալ գետերը կուգան խառնիլ Ատլանտեանի ջուրերուն հետ։

Սոյն ոստանին առջեւ (այսինքն Իսթ և Նորթ գետերուն կազմած խառնուրդին կամ աւազանին և կամ ծովածոցին մէջ), կ'երեւին երեք պզտի կղզիներ ծառերով, շէնքերով ու դրօշակներով զարդարուած։ Սոյն կղզիներուն միոյն վրայ պիտի կանգնի Պարթոլտիի ազատութեան արձանն, որոյ պատուանդանը կառուցուած է արդէն հրապարակի մը վրայ և որ շրջապատուած է ծառերով. սոյն կղզին անուանեցաւ վերջերս Լիպըրթի Այլընտ յանուն ազատութեան արձանին։

Քասըլ-Կարտըն շինուած կոյ Նիւ-Եորքի սրանկեան վրայ, որոյ երեք կողմերը պատած են ջուրով. այս շէնքն է քաղաքին միակ դուռն ուսկից կ'անցնին բոլոր նորեկներն ու գաղթականները։ Սոյն հաստատութեան մեծ գըմբեթին տակ գուցէ ընթերցողին ուշը գրաւէ նորեկ գաղթականաց բազմութիւնը. թշուառ անձեր, որք կարգաւ կ'երթան անուննին, մականուննին, ծընընդեան մականուննին եւայլն արձանագրել տալ յատուկ պաշտօնեաներու, քաղաքը ելնել կարողանալու համար. պըզտի Բաբելոն մ'է այս, լեզուներու խառնակութեան վայր մը, ուր ամեն երկիրներէ եկող տարաբաղդ ու անլեզու գաղթականք կատակերգութիւն մը կը կատարեն։ Սոյն գաղթականաց, գուցէ պաշտօնէից դիւրութիւն ըլլալու համար օտար լեզուներու ծանօթ քանի մ'անձեր դրուած են Քասըլ-Կարտընի մէջ։ Կոլոր-Թայն ամերիկացի միսիոնար մը, որ կրօնական գրքեր կը վաճառէ գաղթականաց, կը կատարէ նաև տաճկերէն լեզուի թարգմանչութիւնն։

Անցնինք սոյն ժխորին մէջէն, մըտնենք մեծանուն քաղաքն այն պզտի դուռներէն որք կը բացուին գաղթականներով լի սպարտիզի մը վրայ, որոյ եզրը պիտի գտնենք բարձրէն երթեւեկող երկաթուղւոյ գիծ մը իբր տասը ոտք բարձրութեամբ. սոյն ուղին շինուած է երկաթով, յենած յատուկ սուներու վրայ, և կ'երկարի քաղաքին միւս ծայրն, որոյ վրայ երթեւեկող կառախումբեր կը փոխադրեն ճամբորդները դիւրամատոյց գիններով, արագութեամբ և կատարեալ ապահովութեամբ քաղաքին ամեն կողմերը։ Բարձրէն երթեւեկող երկաթուղիներ շատ են Նիւ-Եորքի մէջ. ամեն կողմ երկարած կան այնպիսի գիծեր՝ որոցմով ծածկուած են շատ մը փողոցներ ու [illegible]։

Շուրջ կ'ածենք աչքերնիս. աջ կողմ կը գտնեմք գաղ. և իտալ. հիւպատոսարաններ, ձախակողմ կը տեսնենք Հըտսըն Ռիվըրի աւազանն, երթեւեկող շոգենաւակներն ու Ճէրզիի ափունքն։ Ճիշդ մեր առջեւ ունինք Պրոտուէյ մեծ ուղին որոյ հոյակապ շէնքերն, մեծ դրասենեակներն, հարուստ վաճառականաց խանութներն ու մեծ բազմութիւնն կրնան նորեկի մը աչքերը շլացնել։ Սոյն լայն ուղին կը լուսաւորուի ելեկտրական ջահերով և կը պարունակէ քաղաքին ամենէ հարուստ դասերու դրասենեակներն, շոգենաւային, ապահովագրական, երկրագործական, գիտական ընկերութեանց կեդրոնատեղիներն, երեւելի դրամատուններն ու վաճառատուններն։ Պրոտուէյ կը կտրեն նաեւ քանի մը հարուստ փողոցներ որոց վրայ պիտի խօսինք ի կարգին։

Ընթերցողը պիտի ձանձրանայ անշուշտ երբ սկսինք ներկայել մեծամեծ շէնքերն, որք երթալով պիտի գերազանցեն զիրար. ասոնցմէ շատեր որք 10-12 յարկեր կը բովանդակեն, ունին ընդհանրապէս իրենց մէջ շոգեգործիներ որք կը ծառայեն յարկերը ելնելու համար եւ և էջի պարաններն պըրկելու, հովահարներ դարձնելու, մամուլներ գործածելու, յայտարարութիւն տպելու և ուրիշ շատ մը պաշտօններ կատարելու։

Առանց կանգնելու ամեն շէնքերու առջեւ, որք հասարակ են Պրոտուէյի մէջ, պիտի շարունակենք մեր ճամբան լայն-ուղին ներսերն երթալու համար։ Արդարեւ մեծ դժուարութիւն մ'է ճեղքել հոծ բազմութիւն մը որ ամեն օր կ'երեւի այս անցքին վրայ մինչեւ կէս գիշեր. ոտից յարուցած աղմուկն, կառաց անիւներու թաւալումն, թրամուէյի երթեւեկք անհանգիստ կ'ընեն մարդուս լսելիքն. շատ բարեբաղդ են Պրոտուէյի բնակիչք (վաճառականք ու դրամատերք եւայլն) որ բարձրէն անցնող երկաթուղի մ'ալ անցորդաց ու կառաց ձայնն չի բազմապատկեր։

Ուշադրութեան արժանի կէտ մ'ալ ժողովուրդն, այսինքն անցորդներն են, տարբեր ձեւ, տարբեր սովորութիւն, տարբեր շարժում, տարբեր բարոյական ու կազմուածք ունեցող անձեր լեցուն են ճամբուն վրայ. քահանաներ, անբարոյականներ, լրագրավաճառներ, մանր մունր ծախողներ, դատարկաշրջիկներ ու գործի տէր անձեր գլուխներու անտառ մը կը շինեն. մէկը շատ արթուն պէտք է ըլլայ. մանաւանդ այսպիսի փողոցներու մէջ՝ քսակահատներէ չի կողոպտուելու համար. որք փոլիսմէններէ շատ բազմաթիւ են անկասկած։ Սորա աղուական մը պէս կը մտնեն, քրիստոնէայի մը գութ ցոյց կուտան, առաջնորդել կը խոստանան ու հազարումէկ քաղաքավարութիւններ կ'ընծեն, մինչեւ որ կողոպտել յաջողին ու աներեւոյթ ըլլան դեւի մը պէս։ Կ. Պոլսոյ քսակահատներուն չեն նմանիր սոքա, ինչպէս որ ուրիշ շատ մի արհեստներ նոյնպէս ալ այս իւր վերջին կատարելութեան հասած է Նիւ-Եորքի մէջ։

Զեղխութիւն և անբարոյականութիւն՝ բառին լայնագոյն նշանակութեամբ տիրած է Նիւ-Եորքի մեծ մասին վրայ. շատեր զայս մոլութիւն կը վերագրեն այն սահմանարձակ ազատութեան որ բարեաց հետ շատ ու շատ չարիք ալ հասուցած է երկրին բարոյական տեսակէտով։ Բազմաթիւ անբարոյական անձեր՝ մանաւանդ կիներ անպակաս են միշտ սոյն ուղիին պէս ճամբաներու վրայ, որք համեստութեան քօղով կը ճգնին որսեր ձեռք ձգել։ Չարագործք խումբեր կը կազմեն Պրոտուէյի մէջ, սոքա թէեւ չեն երեւիր պարզ աչօք, սակայն լրագրաց խօսքերուն նայելով այսպիսի հարուստ և բազմամարդ փողոցներու վրայ չեն դադրիր շրջելէ. փոլիսմէնի պաշտօնն շատ ծանր է՝ բնականաբար՝ այսպիսի տեղեր, որք չարագործութեանց կեդրոններ կրնան սեպուիլ. ամեն անկիւն կը հանդիպիս փայտաւոր մարդու մը որուն պաշտօնական զգեստ ու գլխարկ երկիւղ կ'ազդեն անցորդաց։

Ճանապարհին ամեն կողմերն ցրիւ կ'երեւին թշուառ անձեր. որք քանի մը ծախու վաճառքներ ի ձեռին անցորդաց կը մօտենան ամենայն քաղաքավարութեամբ։ Ամեն անկիւն շարժուն կրպակներ զետեղուած կան, որք երբեմն պտուղներ, երբեմն պղպեղներ, երբեմն կարկանդակներ եւայլն կը վաճառեն. Կօշիկ ներկողներն ու լրագիր վաճառողներն առաջին տեղը կը բռնեն։

Գարեջուր և այլ ոգելից ըմպելիներ վաճառող խանութներն ալ անպակաս են Պրոտուէյի մէջ, որոյ յաճախորդներն անթիւ են բնականաբար. ոգելից ըմպելեաց գործածութիւն ընդհանուր է գրեթէ Միացեալ Նահանգաց մէջ. և այս կործանիչ սովորութիւն որ ժողովրդեան տանը կը քանդէ, միշտ կը պարսաւուի լրագիրներէ, ատենաբաններէ ու ժուժկալ ընկերութիւններէ, սակայն հակառակ ամեն ջանից, փոխանակ նուազելու օրէ օր կատարելութեան կը հասնի, և դժբաղդաբար Միացեալ Նահանգք չունին կարող միջոցներ այսպիսի զեղծումներ ջնջելու համար, վասն զի ազատութիւն է... ոչ ոք կրնայ բռնանալ այնպիսի անձանց որք ժողովուրդը բարոյապէս սպաննող նիւթեր չեն դադրիր արտադրելէ իրենց շահուն համար...։

Հ. ԷԿԻՆԵԱՆ

ԱԶԳ. ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Աւասիկ ի նպաստ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութեան Զմիւռնիոյ մէջ կատարուած հանգանակութեան ցուցակը։

Մելքիսեդեկ Եպիս. Մուրատեանց, արծաթ դահեկան 100. Դաւիթ Գ. Շէրիտճեան 20. Յարութիւն Ս. Խիլիճեան 60. Սահակ Աւետիքեան 100. Ազգային մը 108. Յովհաննէս Փիլիճեան 40. Միհրան Ս. Խիլիճեան 54. Կ. Մ. Յակոբեան 40. Ս. Թադէոսեան 20. Դ. Ըշըլեան 20. Գրիգոր Մըսերեան 20. Կ. Կիւրիւճեան 20. Թով. Թումայեան 60. Թ. Ղազարոսեան 20. Աբրահամ Պէրկամոլեան 40. Ղուկաս Եսայեան 40. Կարապետ Թէքէոլըքեան 40. Կարապետ Գ. Բէօրկլայեան 20. Սարգիս Պըտրոսեան 10. Եղբարք Ճէլէպեան Ստեփան և Յովհաննէս 40. Խալիլ Թոփալ Բօտիթ 20. Տիկին Թագուհի Վիրապեան 20. Տիկին Խաթուն Աղաշարեան 20. Տիկին Մար. Կարապետեան 15. Տիկին Սրբուհի Թէքէոլըքեան 20. Ահարոն Դաւթեան 20. Յակոբ Կարապետեան 10. Ագնաւորեան Եղբարք 20. Սարգիս Սիվրիսարեան 40. Սարգիս Համբարձումեան 2. Մովսէս Թլիկեան 40. Պետրոս Աւագեան 20. Թ. Ս. Պարտիզպանեան 20. Երանուհի Գ. Տիլլէրեան 20. Կարապետ Սարգիսեան 20. Յակոբ Գ. Վէժեան 20. Միսաք Մօրուքեան 20. Կապրիէլ Փալէֆ 20. ՈՄ 10. Տիկին Պօղընօղլեան 20. Եղբարք Ս. Սպարթալեան 20. Կարապետ Անտոնեան 20. Ստեփան Տէօվլէթեան 50. Միհրան Ջամլըքեան 20. Մուրատ Գ. Ճէլէպեան 20. Սարգիս Բէհլիլեան 10. Գէորգ Սուլթանեանց 40. Յակոբ Միքայէլեան 20. Թադէոս Առաքէլեան 20. Յարութիւն Միւնակեան 40։

Թովմաս Թումայեանի միջոցաւ՝ Գէորգ Ճէլէպեան 40. Սիմոն Զօպլըեան 20. Թադէոս Ճէրմակեան 40. Ղուկաս Սահաթճեան 20. Արմենակ Գարագաշեան 20. Տէր Յակոբ քահանայ Պալապանեան 20. Պետրոս Աղաճանեան 20. Սարգիս Նուպարեան 40. Կոստանդ Մանուկեան 20. Սարգիս Աստուածատուրեան 20. Եփրեմ Գէորգեան 20. Դալուստ Զուլֆաեան 10. Պետրոս Բարաղեան 10. Խաթուն Ոսկանեան 20. Ա. Ճէլէպեան 20. Մկրտիչ Մարկոսով 1. ՈՄ 20. ՈՄ 115. Մ. Սեթեան 20։ Գումար 2022։

ՑԱՆԿ
ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ ԵՒ ՆՈՒԻՐԵԱԼ ՅԻՇԱՏԱԿԱՑ

ՆՈՐԱՇԷՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅՆ

ՊՕՂՈՍ ԵՒ ՊԵՏՐՈՍ Ս. ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

1885 Յունվար 1, Աղէքսանդրիա

(Շար. և վերջ)

410 տրամ, մէկ Սկիհ արծաթեայ ոսկեզօծեալ, — արձանագրեալ. Յիշատակ Գրիգոր և Կարապետ եղբարց Մելքոնեան, նուիրեալ Աղէքսանդրիոյ Հայոց նորակառոյց Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցւոյն, 1884։

1 մեծ պատկեր Խաչելութեան՝ սեւ ոսկեզօծ շրջանակով, — յիշատակեալ. Մեծ. Պօղոս Էֆէնտի Գրիգորեանէ։

1 կապերտ կարմիր՝ բեմին վրայ, 1 կարպերտ ծաղկազարդ՝ դասին մէջ, և 5 եւրոպական խալի (սէճճատէ), — յիշատակեալ. Մեծ. Անտոն Էֆ. եւ տիկին Վառվառէա Ծաղիկեանէ։

144 հատ հասարակ աթոռ, — յիշատակեալ. Մեծ. Գաբրիէլ Էֆ. Սեպրոսեանէ։

148½ տրամ, երկու արծաթեայ խաչ միջակ գրութեամբ, — յիշատակեալ. Գաբրիէլ Զարդարեան, 1885։

1 Սկիհի ծածկոց՝ կապոյտ մետաքսի վրայ ոսկեթել բանուած, — յիշատակեալ. Տիկին Պէատրիկ Մոսեանէ։

1 սէճճատէ մարմնագոյն և կապոյտ սաչախով. — յիշատակեալ. Պ. Գէորգ Բէկէմճեանէ։

1 կապերտ տաճկական՝ երկայնաձեւ, — յիշատակեալ. Տիկին Եղսօնէա Սուզարա։

1 սփռոց Սեղանի՝ քրօշէ, — յիշատակեալ. Տիկին Լուսեայէ։

2 Սկիհի ծածկոց, մին կապոյտ խաւրիփէի վրայ ոսկեթել բանուած և միւսն կապոյտ ատլասի վրայ, — արձանագրեալ. Յիշատակ է ծածկոցս այս Ստեփան Զագըճեան։

1 Սկիհի ծածկոց՝ ճերմակ ատլասի վրայ ոսկեթել մուլինայ բանուած. — արձանագրեալ. Կարապետ Լաղեան, 1885 Յունվար 1։

1 Հայրապետական արծաթ դաւազան հովուական, — արձանագրեալ. Նուիրեցին դաւազանս նորաշէն եկեղեցւոյն Աղէքսանդրիոյ վսեմ. Կարապետ, Միքայէլ եւ Յարութիւն Բէյլեան եղբարք, 11 դեկտ. 1884։

1 Աստուածածին և Յովհ. Մկրտչի պատկեր տախտակի վրայ, — յիշատակեալ. Աղարիկ Աղա Տէվրիշեան։

1 սէճճատէ տաճկական, — յիշատակեալ. Յովսէփ Աղա Չէրչէյեան։

1 Սեղանի սփռոց նոր կանէվայ պատկերով, — յիշատակեալ. Տիկին Եւլէննեան և դստերքն։

2 հատ կարմիր ատլասէ սփռոց խամ դեղին սաչախով, երկու խորհրդանոցին համար, — յիշատակեալ. Տիկին Ովսաննա։

1 Սկիհի փէմալէ ծածկոց, մուխամպէի վրայ ընտիր ոսկեթել բանուած, — յիշատակեալ. Տիգրան և Համբարձում Մկրտչեան եղբարք։

327 տրամ մէկ արծաթեայ Տապանակ. — արձանագրեալ. Յիշատակ է ի Խոսրով Նուսուֆ Մէլքոնեանէ Պօղոս և Պետրոս եկեղեցւոյն Աղէքսանդրիոյ, 1885 Մարտ 25։

16 փունջ ճերմակ շապիկ մեծ և փոքր և երկու հատ ուրար, — արձանագրեալ. Յիշատակ է Երանուհի Տիկին Ա. Բարթողեան, 16 սպիտակ փունջ ճերմակ շապիկ և 2 ուրար, նուէր առ Պօղոս և Պետրոս Ս. եկեղեցւոյն Աղէքսանդրիոյ. յ'ամի Տեառն 1885 Մարտ 21։

2 արծաթեայ ոսկեզօծեալ Խաչ, — յիշատակեալ. Մեծ. Հայկ Նէբիսլէր։

1 փառաւոր եպիսկոպոսական աթոռ, — յիշատակեալ. Մեծ. Սեդրակ Էֆէնտի Դաւիթեան։

Հետեւեալները շինուելու վրայ են.

Մէկ եպիսկոպոսական ամբողջ զգեստ, պիտի յիշատակէ Մեծ. Յակոբ Էֆէնտի Աշըքեան։

Մէկ եպիսկոպոսական ձեռքի խաչ, պիտի յիշատակէ Վսեմ. Պօղոս Փաշա Նուպարեան։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ղալաթիոյ Ազգային վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնք կ'սկսին երկուշաբթի յուլիս 22, և կը տեւեն մինչեւ շաբաթ յուլիս 27, ըստ հետեւեալ կարգացուցի.

Բշ. 22 յուլիս, կրօնագիտութիւն Ա. Բ. Գ. կարգաց, և Սրբ. պատմութիւն նախապատրաստական կարգի.

Գշ. 23 յուլիս, Հայ. ընդհ. կարգաց, Գրագիտ. Գ. կարգի և Ազգ. պատմ.

Դշ. 24 յուլիս, Աշխարհագր. ընդհ. կարգաց և Ա. կարգի աշխարհագր. Հայաստանի.

Եշ. 25 յուլիս, Փռանս. ընդհ. կարգաց և ընդհ. տղայոց պատմ. Ա. Բ. Գ. կարգաց.

Ուր. 26 յուլիս Թուաբանութիւն ընդհ. կարգաց և դրահաշիւ, տոմարակալութիւն Գ. կարգի.

Շբ. 27 յուլիս, Թուրքերէն ընդհ. կարգաց.

ԾԱՆՕԹ. Քննութիւնք կ'սկսին ամեն առաւօտ ի ժամ 2, և կը տեւեն ցժամ 7. Գծագրութիւնք, գեղագրութիւնք և ձեռագործք օրիորդաց ի տես դրուած են։

ԾԽՈՂՆԵ՛Ր

Կրնաք ծխել առանց վնասելու ձեր առողջութեան, եթէ մէն մի գլանիկէ յետոյ առնուք.

ՆԻՔՈՍԻՏԻ ԲԱՍԹԻՅԼ ՄԸ

Ամենազօրաւոր դեղթափ մ'է սա ընդդէմ ԾԽԱԽՈՏԻ։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառաց, անուշավաճառաց, ծխավաճառաց և այլոց քով. Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիոյ մեծ փողոց։

ԵՒՔԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Եվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլիւլաթ չիւթլէքինտէ պէկհէր կիւն միւզայէտէյէ իճրա օլունմագտա օլան ամլիւզլէր մահլիւլաթըն իշպու 301 սէնէսի Թէմմուզըն 10ընճը բազար իրթէսի կիւնինտէն Թէմմուզըն 15ինճի բազար էրթէսի կիւնինէ տէկին 3 հաֆթա իլան գըլընմըշ լար վէ մահը մէզկիւրըն 15ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն մահը մէզկիւրըն 22ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ միւզայէտէի ինթիհայիյէսի հուզուրը նէզարէթտէ սաաթ 6տան 10ա գատար իհալէ քաթիյէսի իճրա կիւնի 5 վէ տահա գըյմէթ դաիմ վէրգու պուլուր իսէ գարարը [illegible] օլունուր։

· 3000 · 16 · (1) — Սուլթան Ահմէտտէ Նուխպաղինտ մահալլէսինտէ Տիւլինպէկ աղա չէշմէսի սօգաղընտա Թէրպիէն 55 մէթրօ արսատէ 2 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ ախշապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ։

· 3000 · 7 · — Ֆաթիհտէ Խէյվանէ Խոճաքտարին մահալլէսինտէ Հաֆըզ բաշա ճատտէսինտէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ չէհրի 30 ղրշ. քիրալը պիլա կէտիկ ախշապ 1 պապ դուլուֆճու տիւքեանը։

· 27776 · 11 — Գալաթատա Ճամիի Ճէտիտ մահալլէսինտէ Զինճիրլի խան ճատտէսինտէ Թէրպիէն 120 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 800 ղրշ. քիրալը պիլա կէտիկ քեարկիր պիր պապ գուրպեսլահը մաղազասընըն 9 հիսսէտէն 2 հիսսէսի։

· 2500 · 2 · — Եէնի պաղչէտէ Սոֆուտա Սինան մահալլէսինտէ Հալըճըլար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 152 մէթրօ 1 գըլթա մէնզիլ արսասը։

· 33334 · 7 · — Գալաթատա Ճամիի Ճէտիտ մահալլէսինտէ Զինճիրլի խան սօգաղընտա Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 600 ղրշ. քիրալը պիլա կէտիկ քեարկիր 1 պապ մաղազանըն սիւլիւս հիսսէսի։

· 3333 · 48 · — Գալաթատա Քէմանքէշ մահալլէսինտէ Կէօրիւք սօգաղընտա Թէրպիէն 10 մէթրօ արսատէ չէհրի 200 ղրշ. քիրալը պիլա կէտիկ ախշապ պիր պապ չէքէրլամէճի տիւքքեանընըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· 4666 · 9 · — Գալաթատա Ճամիի Ճէտիտ մահալլէսինտէ Զինճիրլի խան սօգաղընտա Թէրպիէն 99 մէթրօ արսատէ չէհրի 1000 ղրշ. քիրալը վէ Փէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ քեարկիր վէ պիլա կէտիկ պիր պապ մաղազանըն սիւլիւս հիսսէսի։

· 6000 · 105 · — Սարըքիւզէլտէ Զէյրըգճը քէմալէտտին մահալլէսինտէ Գըզ Թաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատէ չէհրի 80 ղրշ· քիրասը ալըշալ 1 պապ գալայճը տիւքքեանը կէտիկինին պիւթիւնի։

· 1500 · 103 · —Սարը կիւզէլտէ Չըգրըգճը Քէմալէտտին մահալլէսինտէ Գըզ Թաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ չէհրի 40 ղրշ· քիրասը ալըշալ պիլա կէտիք 1 պապ աթթար տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի։

· 6000 · 6 · — Թօփխանէտէ Սօրմակիր մահալլէսինտէ Սօրմակիր սօգաղընտա Թէրպիէն 50 մէթրօ արսատէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· 8750 · 48 · —Պէշիքթաշտա գարատն Իպրահիմ բաշա մահալլէսինտէ Տօլմապաղչէ ճատտէսինտէ Թէյրպէն 35 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 3000 ղրշ· քիրասը քեարկիր 1 պապ լէպլէպիճի տիւքքեանը կէտիկինին բուչ հիսսէսի։

· 3750 · 60 · —Իւսքիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Գարաճա Ահմէտ ճատէսինտէ Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 3 օտայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 5000 ղրշ· քիրասը նիմ քեարկիր պիր պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 7 ½ սէհիմ հիսսէսի։

· 4500 · 62 վէ 60 · — Իւսքիւտարտա Արագիյէճի Հաճը Մէհէմմէտ մահալլէսինտէ Պաղլար պաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատէ վէ չէհրի 50 ղրշ· քիրասը միւք մա կէտիք մուգատտէմա պէրպէր վէ ելէքմէքճիւ վէ տուխանճը տիւքքեանլարը պիւթիւնլէրի։

· 15562 · 11 · 9 · 84 · — Ղալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ֆէրմէնաճըլար ճատտէսիյլէ Հաճը Ֆօթի սօգաղընտա Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 4 պապ օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 500 ղրշ· քիրասը միւշթէմիլ քեարկիր մուգատտէմա Ֆէրմէնաճը վէ ելէքմ թիւթիւնճի վէ թէրզի տիւքքեանլարը կէտիկինին բուչ հիսսէսի։

· 666 · 46 · —Զարշուի քէպիրտէ Քէպէճի խանընտա իւսթ գաթտա Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ մէյտանա վէ պիլա կէտիք քեարկիր օտանըն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 666 · 57 · —Զարշուի քէպիրտէ Քէպէճի խանընտա Իչ-խանտա իւսթ գաթտա Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ մէյտանա վէ պիլա կէտիք քեարկիր 1 պապ օտանըն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 1000 · 21 · —Պոլ տախի Իչ-խան տէրունինտէ իւսթ գաթտա Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ չէհրի 20 ղրշ· քիրասը պիլա կէտիք 1 պապ քեարկիր օտանըն 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· 834 · 58 · —Պոլ տախի Իչ-խանտա իւսթ գաթտա Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ մէյտանա վէ պիլա կէտիք քեարկիր պիր պապ օտանըն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 334 · 11 · —Ֆագըր բաշտա մօլլա Ալի իւլֆէնարի մահալլէսինտէ Ֆագըր բաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 35 մէթրօ արսատէ 1 պապ էպրիշիմ պիւքիւճիւ տէխթկեահը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի։

· 1000 · 21 · —Պոլ տախի մահալլէի մէզքիւրէտէ Թէրպիէն 36 մէթրօ արսատէ 1 պապ էպրիշիմ պիւքիւճիւ տէխթկեահը կէտիկինին պիւթիւնի։

· 1000 · 20 · — Պոլ տախի մահալլէի մէզքիւրէտէ Թէրպիէն 36 մէթրօ արսատէ 1 պապ էպրիշիմ պիւքիւճիւ տէխթկեահը կէտիկինին պիւթիւնի։

· 200 · 16 · —Պոլ տախի մահալլէի մէզքիւրէտէ Թէրպիէն 36 մէթրօ արսատա 1 պապ էպրիշիմ պիւքիւճիւ տէխթկեահը կէտիկինին 3 հիսսէտէն 2 հիսսէսի։

---

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտաքի հիզատա պուլունան րագգամլար մահլիւլօնըն նումէրօլարըտը, իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճէնուպը ճէնապը միւլքիւքեանէ մուայէնաթը իչուն պիր սէնէլիք պէշ եիւզ էլլի պին գըյէյի ճէպիտ. Միպիր եաղը միւպայեա օլունաճաղընտան իթխալա թալիպ օլան վէ չէրայիթինի աղնամաք իսթէյէնլէրին իչպու թէմուզը րումինին նիհայէթինէ գատար հէր կիւն լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի լազըմ օլունուր։

15 Թէմուզ 1301

3—3

ԼՕԹԹԸՆ ԵՒ ՉԻՄՆԷԼ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵԱՑ

ՔԻՐՔՃԻ ԳԱՐՈՒՍԸ, ՂԱԼԱԹԻԱ

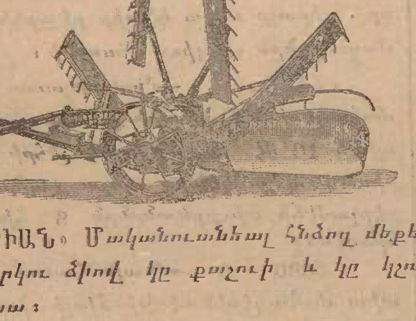

«ՕՐԻԱՆ» Մականուանեալ հնձող մեքենայն երկու ձիով կը քաշուի և կը կշռէ 300 օխա։

ԳԻՆ՝ 35 ՕՍՄ· ՈՍԿԻ Է

Մեքենային կատարելագործութիւնը երաշխաւորեալ է։ Գնողն եթէ գոհ չըլլայ, կրնայ ետ առնուլ իւր ստակն։

502

ԴԵՂԱՐԱՆԻ մը պարունակութիւնը վաճառելի է շահաւոր պայմաններով · դիմել ի դեղարան Բայմանեան, Սուլթան-Համամ, Պահճէ-Գաբու։

Հայ վարժուհի մը որ կը խօսի մաքուր հայերէն, Փրանսերէն և քիչ մ'ալ ռուսերէն, կը բաղձայ պաշտօն մը գտնել ընտանեաց մէջ, թէ՛ ի Կ. Պոլիս և թէ՛ յօտար երկիր · փափագողք պէտք է դիմեն լրագրոյս խմբագրատունը։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶԻ

«ՊՈՒԿԻ կալսային, երկաթախառն, կազօսուրիչ հանքաջուրերն են միակ ամենայարմար դարման ընդդէմ ստամոքսի և աղեաց հիւանդութեանց։ Կը ներգործեն՝ կանոնաւորելով այն մեծ պաշտօնները որք Մարսողութեան գլխաւոր գործողութիւնը կը կազմեն։

Բրօֆ· ԹՐՈՒՍՕ»

POUGUES

ՊՈՒԿԻ կալքարային, երկաթախառն, կազօսուրիչ և ախորժաբեր Ջուրերն իրենց մասնաւոր բաղադրութեան կը պարտին իրենց յաջողութիւնն եւ առանձնաշնորհեալ Ջրոց մէջ դասակարգութիւնը։ Այս Ջուրերն, յոյժ հարուստ, կը պարունակեն իբր 5 կրամ աղ մեն մի լիտրի համար։ Այդ աղերուն մէջ ամենէն առատներն են [illegible] ու [illegible] մանեզի, որով ամբողջովին կը տարբերին Ֆրանսայի միւս կալքարային աղբիւրներէն՝ որք մասնաւորապէս սոտայի և [illegible] աղեր կը պարունակեն։

Այդ հանքաջուրերը կը ներգործեն մանաւանդ ստամոքսին աղիքը անոնց փոքին վրայ՝ զոր թեթեւ մը գրգռեն, չէզոքացընելով միանգամայն թթուն որ կրնայ զատել հիւթն, եւ միջական ու ծննդական գործարանաց վրայ, որոց տկարացեալ ոյժերը կը վերանորոգեն։

Անոնց գործածութեամբ, [illegible] կը դերծանի այն ամեն կաթերէ որք կ'օրգելուին զինքն թէ՛ ստամոքսին և թէ՛ աղեաց մէջ։

Այս առաջին որակները բնականաբար յառաջ կը բերեն [illegible], որովհետեւ կենաց ոյժերն համաձայնական են մարսողական գործարանաց մէջ կատարուած վերանորոգիչ աշխատութեան։ Ասկէ կը հետեւի թէ ընդհատական ջերմերէ յառաջ եկած [illegible] և [illegible] հիմնովին կը բուժեն ՊՈՒԿԻ հանքաջուրերով, մանաւանդ որ անոնց բուժիչ գործողութիւնն նոր տարր մը կ'առնու [illegible], զոր [illegible] կը պարունակեն։

ՊՈՒԿԻ հանքաջուրերը կը ծախուին, ՃԻՕՎԱՆԻ ԱԼԻՊՐԱՆՏԻ ԸՆԿ· գործակալութիւնը, Դեղարան Տէլլա-Սուտա, Բերա, Մեծ փողոց։

510 ՊՈԼԻՍ

ԱԶԳ

600,000 ֆրանք կը շահուի 7 ½ լուիէ [illegible] եթէ բաղդն յաջողի։

Ինչպէս որ յայտնի է, Բուլէյիի երկաթուղեաց վիճակահանութիւնը երկու ամիսը մի անգամ տեղի կ'ունենայ, արքունի Փօղերանոցին մէջ։ Սոյն վիճակահանութեան 93րդը պիտի քաշուի յառաջիկայ շաբաթ օր և 500 թիւեր պիտի շահին։

Այս անգամ առաջին պարգեւն է 600 000, երկրորդը 60 000 ֆր· ասոնցմէ զատ 48 թիւեր եւս շահին այլ եւ այլ պարգեւներ իսկ մնացեալ 450 թիւերն 180,000 ֆր· Շահելի գումարին ամբողջն ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդաթուղթին գինն է 7½, կէսինը 5, և մէկ քառորդինը 3 ղրշ·, մեծիտը 20ի հաշուով։ Վաճառողաց գոհացուցիչ զեղչ կըլլայ։

Կարգաւոր թիւ—այսինքն 1, 2, 3, 4, 5, —առնուլ փափագողք պէտք է այժմէն գնեն։

Գաւառներէն դրամի տեղ թղթադրոց և ամեն լեզուէ նամակ կ'ընդունուին։

Ի՛ վաղուց չը նայուած բաժնեթըղթոց թիւերը առ մեզ ղրկուած ատեն առանց որեւէ փոխարինութեան կընդունուին։

Ցանձնարարութիւնք ընդ փոյթ կը կատարուին։ 1,278,566

Վերոյգրեալ թիւը անցեալ 92րդ վիճակահանութեամբ շահած ըլլալով՝ տակաւին բերուած չէ առ մեզ, ուստի կ'ազդարարեմք թէ, ո՛վ որ մեր թիւերէն գնած է, ուշադրութեամբ նայի, մանաւանդ գաւառաց մէջ։

ՄԱՐԳԱՐ Ց. ԳՈՒԼԱԳՄԸՋԵԱՆ

Կոլաթա, Կամուրջի գլուխ թիւ 33

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն շաբաթ կը բանին Լիվէրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ատլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէփփօ	3,000	Նամթ	2,500
Պոդոնիա	4,600	Բօթնիա	5,000
Պալպէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սէֆալոնիա	5,000	Սիթիա	4,600
Քաթալոնիա	4,700	Սարակօսա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Հէմէրալտ	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Քէտար շոգենաւը, նաւապետ Ուայթ, ամսոյս 27ին Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի Տէօտէփաշճի ճանբով։

Մորոքքօ շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնուիք Լիվըրբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ուէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ· ՃՈԼԻ

Գործակատար

Թիւ 1 Քիւչիւք Հայիկ փաշա խան Ղալաթիա

511

ԲԱՐԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պլէք
Արարատ	2,500	Ռոճըրս
Արգատիա	2,500	Քրուկշանք
Լագոնիա	2,500	Ռոկըս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բումելիա	2,800	Ֆօթըրճիլ

[illegible] շոգենաւն ամսոյս 20ին կը մեկնի մայրաքաղաքէս։

Մասէտոնիա շոգենաւն ամսոյս 27ին Լիվըրբուլէն ասա կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ·

513 Գործակալք

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ·

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարատոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյլօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օտրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Փիտօ	2,800
Էրուգօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրատօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդամօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սօրէնտօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հումպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Քամանդօ	3,600
Քէլրօ	2,000	Եէտօ	1600
Քօֆչօ	2,200	Ջէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Ջէրօ	41,0

Ուֆօլօ շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ, և ամսոյս 31ին պիտի մեկնի Զմիւռնիա, Կ.պոլիս և Օտեսա երթալու համար։

Սալէրնօ շոգենաւը, նաւապետ Ռոճըրս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն ասա հասած է։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՆ ԸՆԿ·

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

ԾԽՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՄԲ

Ա· ՄԻԹԱԼՈՎԻՉԻ

Ի ՍԹՈԼԻՎՕ, ԴԱԼՄԱՏԻԱ

Ղալաթիոյ մէջ Մթերանոցն է

Մումհանէ, Լոյտ խան, 2.

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվէրբուլի և Արեւելից միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆալոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիպուրեան	2500
Սայպրեան	2000	Լիպեան	800
Տուրոյ	700	Օփորթոյ	700
Էճիփշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Լէսպիան շոգենաւը, նաւապետ Պօլ ամսոյս 1ին շաբաթ օրը դէպի Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ֆլավեան շոգենաւը, նաւապետ Ֆրայ օգոստոս 4ին շաբաթ օր ասա կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաղման և ընկ.
Մալթա, Ս. Քամիլըրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ռեիդ օլ և ընկ.

512

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրօս	4000	Նէֆթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բէրա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ատլանդիք	1700
Թիպա	3250	Լոտուս	800
Մոնկոլիա	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսիլ	700

Բէրա շոգենաւը, նաւապետ Ֆօրիսթըր ամսոյս դէպի 20ին Լիվըրբուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ· Թ· ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ·
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ·
515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն· ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ·

Մարսիլիոյ և Բոլսոյ միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մէնզալէ որ յուլիս 29ին Մարսիլիայէն և օգոստոս 5ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Ա'Ննաբէլ որ յուլիս 28ին պիտի մեկնի, երեքշաբթի երեկոյեան ժամ 5ին։

Ուղղակի և օրօք ուղեւորութիւն

Նաւուղիէ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԻ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
514 Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

Արտօնատէր Ս. ՏԷՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

(ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)

ՀԷՅՏՈՔԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ գիւտ մը։ Գիտութեան յաղթանակները —Ելեկտրական Հեռագիրը, Շոգի, Տպագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն ըրին լաւագոյն և իմաստնագոյն։ Այսպէս, Թէպէտ անհամար Դեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերաբերելով հանդերձ անոնց, Տօքթոր Հէյտոքի գիւտը նախամցուցած է անոնց ամենքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կ'անդամալուծեն աղիքները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և ախորժակ տալ այս արտակարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՕՔԹՕՐ ՀԷՅՏՕՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսն կատարեալ կանոնաւորութեան և ախորժակի մէջ, և միտքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրէ, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնէ։

J. HAYDOCK'S
NEW LIVER PILL

ՄԱՂՁՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՔ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տարածումն փքքախտի պատճառաւ։
3. Սրտայրութիւն։
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերնին մէջ գէշ համ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն.
7. Գլխու ցաւ ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն.

Վերոյիշեալ ամեն նշաններ բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղին մէջ, եւ պէտք է յիշել թէ մեծ կարեւորութիւն ունի սխալ կերպիւ չըմբռնել հիւանդին ճիշդ կացութիւնը։ Պէտք է անմիջապէս ՓԱՅԾԵՂԻՆ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ մը հայթայթել, որ դեղահատ մը ամենէն սովորական ձեւն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ եթէ դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, ամենայարմար կերպիւ կրնայ վերանորոգել փայծեղին գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի միջոց վստահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ շինելու համար Դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ մաղձոտութեան։ Մեծ հաւատ չունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի եւ շինեցի Դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՕՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խոհութիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջլախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, Ախորժակի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար Տօքթօր Հէյտոքի Նոր փայծեղնի դեղահատներն ամենազդու դարման են։

ՄԷԿ մի սրուակ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սէնթ։ Կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով։

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՁՐԻԱԲԱՐ ստանալ այս Դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ ղրկեն իրենց անունն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը ղրկել «փայծեղն եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տետրակին։ Չարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն։

ՀԷՅՏՕՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻ՛ՒՆ —կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն ընել որ Ճ. Հ. Ցրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահատները նենգ են։

ԴԱՆԱԿ ԵՐԿԱԹԷ ԵՐԿԱԹԱԳԾԻՆ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ՊՂՆՁԷ, ՋՈՒԼԱԾՈՅ ԵՒ ԾԵԾՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

32 Մահմուտիյէ փողոց, և
24 Բէրչէմպէ բազար Ղալաթիա

Հէնրիկ ԼԱՆԺ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ
ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ
ԵՒ
ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ՋԱՂԱՑՔ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ [illegible]

509

ՆՈՐՏՏԱՅՉԷ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ցիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱԲՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

50

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԸԼԻԷՆՍ

Մովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթալ, Եօրկիատիս խան Պահչէ-գաբու, Պոլիս · կամ Ղալաթիա, Ալէքսիատի խան թիւ 15։

507

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

587, Մեծ Փողոց Բերայի, ի Թէքքէ, մզկիթին դիմաց, 587

Պ. Տիմիթրիոս Սթաթի, տէր վերոյգրեալ Մթերանոցին, պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան և իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր վաճառատան մէջ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ամենագեղեցիկ և կատարելապէս հաստատուն կարասիներ, ինչպէս Հոլէնտայի սեղաններ, Ճաշարանի և սրահի աթոռներ, Ամեն տեսակ լուացարաններ (լավաբօ), Զանազան [illegible], Հանգստաւէտ բազկաթոռներ, եւն, եւն։

Այս ամեն կարասիներն ի վաճառ հանուած են

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՈՎ

Վաճառատունս նոյնպէս յոյժ աժան գներով ամեն տեսակ կարասիներ կը շինէ յանձնարարականաւ։

506

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ· ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիսի (Ն. Տ.) 1885, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ· ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66	
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Կ· Պոլիս	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 49	1 49	2 21	2 58	3 27	4 3	4 34	5 10	5 39	6 12	6 32	7 ...	7 30	...
Գում-գաբու	6 28	7 ...	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 ...	12 59	2 ...	2 32	3 9	3 38	4 14	4 45	5 21	5 50	6 23	6 42	7 11	7 41	...
Եէնի-գաբու	...	...	...	7 57	...	8 58	...	...	10 34	10 53	11 32	12 4	1 3	2 4	2 36	3 13	3 42	4 18	4 49	5 25	5 54	6 28	...	7 15	7 46	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	8 ...	...	...	...	...	10 37	10 56	11 35	12 7	1 6	2 7	2 39	...	3 45	...	4 52	...	5 57	6 31	...	7 18	7 49	...
Սամաթիա	...	...	...	8 6	...	9 4	...	...	10 42	11 1	11 40	12 12	1 11	2 12	2 44	3 19	3 50	4 24	4 57	5 31	6 2	6 36	...	7 32	7 54	...
Եէտի-գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 14	2 17	2 47	3 24	3 53	4 30	5 ...	5 37	6 5	6 39	6 52	7 26	7 59	...
Մագրիգիւղ	6 48	7 23	8 ...	8 24	...	9 22	...	...	10 58	...	11 58	...	...	2 29	...	3 36	...	4 42	...	5 49	...	...	7 6	...	8 10	...
Այ Ստեփանոս	...	7 33	8 14	8 34	...	9 32	...	...	11 8	...	12 9	...	...	2 39	...	3 46	...	4 52	...	5 59	...	...	7 18	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	8 25	...	...	...	...	...	...	...	12 48	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 27	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ· ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23		25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67	
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 34	...	—	...	...	...	...	—	...	...	...	...	...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	...	6 38	...	...
Այ Ստեփանոս	...	6 44	...	7 45	...	8 44	...	9 38	...	...	11 20	...	...	...	1 51	...	2 58	...	4 4	...	5 11	...	6 27	6 51	...	...
Մագրիգիւղ	6 ...	6 55	7 24	7 57	...	8 55	...	9 49	...	...	11 31	...	...	...	2 3	...	3 9	...	4 15	...	5 22	...	6 33	7 5	...	...
Եէտի-գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 ...	11 44	...	1 15	1 44	2 16	2 52	3 22	3 48	4 29	5 5	5 36	6 12	6 53	7 26	7 58	...
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	...	10 16	11 12	11 48	...	1 19	1 48	2 20	2 56	3 25	4 2	4 33	5 9	5 40	...	6 57	...	8 2	...
Տավուտ փաշա	6 22	7 17	7 45	...	8 47	...	9 46	...	10 21	11 16	11 53	...	1 24	1 53	2 25	3 2	3 31	4 7	4 38	5 14	...	...	7 2	...	8 7	...
Եէնի-գաբու	6 2	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	...	10 24	11 21	11 56	...	1 27	1 56	2 28	3 5	3 34	4 10	4 41	5 17	5 46	...	7 5	...	8 10	...
Գում-գաբու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 24	12 1	...	1 32	2 1	2 33	3 10	3 39	4 15	4 46	5 22	5 51	6 22	7 10	7 40	8 15	...
Կ· Պոլիս	6 39	7 34	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 29	12 10	...	1 41	2 10	2 42	3 19	3 48	4 24	4 55	5 31	6 ...	6 31	7 20	7 50	8 24	...
	...	...	...	—	...	...	...	...	...	...	... 38	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ։ Ուրբաթ և Կիրակի օրերն թիւ 20 կառախումբը կանգ պիտի առնու ի Ֆլօրիա։